



BERNAMEYA PERWERDEYA PIŞTGIRÎ JI BO KESÊN BI ASTENGIYA ZIMAN Û AXAFTINÊ

Wezareta Perwerdeya Neteweyî
Müdûriyeta Giştî ya Perwerdeya Taybet û Xizmetên Rêberiyê

Wergera tam a resenê tirkî; hemû tablo hatine parastin.

JI BO KESÊN BI ASTENGIYA ZIMAN Û AXAFTINÊ

BERNAMEYA PERWERDEYA PIŞTGIÎ

A. Destpêk 5

1. Bernameyên Perwerdeya Piştgirî Çi ne? 5
2. Armancên Bernameyên Perwerdeya Piştgirî 6
3. Perspektîfa Bernameyên Perwerdeya Piştgirî 7
4. Pêkhateya Bernameyên Perwerdeya Piştgirî 9
5. Nêzikatiya Fêrbûn-Fêrkirinê ya Bernameyên Perwerdeya Piştgirî 11

B. Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê 13 Bernameya Perwerdeya Piştgirî

1. Armanca Giştî ya Bernameya Perwerdeya Piştgirî 13 ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê
2. Pêkhateya Bernameya Perwerdeya Piştgirî 14 ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê
3. Pêvajoya Fêrkirin-Fêrbûnê ya Bernameya Perwerdeya Piştgirî 16 ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê
4. Pîvan û Nirxandin di Bernameya Perwerdeya Piştgirî 17 ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de
5. Xalên Ku Divê di Sepandina Bernameya Perwerdeya Piştgirî 23 ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de Bê Berçavgirtin
6. Armanc û Têvgerên Armanckirî 25

Pêvek 66

A. Destpêk

1. Bernameyên Perwerdeya Piştgirî Çi ne?

Di xala 14'an a Biryarnameya Bihêza Qanûnê ya bi hejmara 573 Der barê Perwerdeya Taybet de ya ku di sala 1997'an de derketiye; "Ji bo pêkanîna armancên bernameyên perwerdeyê yên ku kesên hewcedarê perwerdeya taybet di hemû cure û qonaxên jîngehên perwerdeyê de didomînin, piştgiriya perwerdeya taybet tê dayîn. Ji bo vê armancê derfetên perwerdeya ferdî û bi kom tên peydakirin. Ji bo kesên hewcedarê perwerdeya taybet yên di temenê perwerdeya mecbûrî de yên ku ne di rewşê de ne ku biçin ti saziyeke perwerdeyê, bêtir ku li asta bandorbûna ji kêmasiyê bê nêrîn, bernameyên perwerdeyê yên ji bo pêşxistina jêhatîbûnên bingeîn ên jiyane û berhevkirina hewcedariyên fêrbûnê tên sepandin." tê rêzkirin. Bi vê xalê bingeha xizmetên perwerdeya piştgirî hatiye danîn. Armanca bernameyên perwerdeya piştgirî ev e; bêtir sînorê temen, di domandina jiyana serbixwe, di warên pêşketinê û di jêhatîbûnên akademîk de piştgirî dayîna kesan û ji bo rehabîlîtekirina wan hem ji malbatan re hem jî ji kesan re pêşkêşkirina xizmetê ye. Gelek guherînên ku di warê perwerdeya taybet de çêbûne, hewcedariya ji nû ve amadekirina bernameyên perwerdeya piştgirî yên ku niha tên sepandin derxist holê. Di vê çarçoveyê de, dema ku bernameyên perwerdeya piştgirî bi beşdariya berfireh a akademîsyen û mamosteyan, bi awayekî kes-navendî û bi şêwazekî ku rê li ber mamoste vebike, di ronahiya rêbaz û teknîkên nû û pêşketinên warê perwerdeya taybet de ji nû ve hatin amadekirin, pêvajoyên jêrîn hatin şopandin:

Bernameyên hînkirinê yê welatên cuda yê ku di salên dawî de bi sedemên hevbeş hatine nûkirin û rojanekirin hatin lêkolînkirin, Xebatên akademîk ên li ser bernameyên perwerdeya taybet û perwerdeya piştgirî hatin vekolîn, Di serî de Makeqanûna me, mevzûata têkildar hat lêkolînkirin, Bi mamoste û pisporên ku li navendên perwerdeya taybet û rehabilitasyonê dixebitin û li navendên rêberî û lêkolînê wezîfedar in re civînên koma armanc hatin lidarxistin ku tê de nêrînên wan der barê naverok û sepandinên bernameyên perwerdeya piştgirî de hatin girtin, Ji bo avakirin, amadekirin û nixandina pêvajoya bernameyên perwerdeya piştgirî, çar xebatgehên cuda yê bi navîni çar rojî yê ku hemû aliyên têkildar tê de beşdar bûn hatin lidarxistin. Di rêza van hemû xebatan de hemû nêrîn, pêşniyar, rexne û hêvî ji aliyê koman xebatê yê ku ji personelên pispor ên yekîneyên têkildar ên Wezareta Perwerdeya Neteweyî, mamoste û akademîsyenan pêk tên ve hatin nixandin. Li gorî tespîten ku hatin kirin, bernameyên perwerdeya piştgirî ji nû ve hatin nixandin, rojanekirin û nûkirin.

2. Armancên Bernameyên Perwerdeya Piştgirî

Armancên giştî yê Bernameyên Perwerdeya Piştgirî ku li ser bingeşa “Armancên Giştî yê Perwerdeya Neteweyî ya Tirk”, “Prensîbên Bingeşin ên Perwerdeya Neteweyî ya Tirk” yê ku di xala 2’yan a Qanûna Bingeşin a Perwerdeya Neteweyî ya bi hejmara 1739 de hatine diyarkirin û “Prensîbên Bingeşin ên Perwerdeya Taybet” ya ku di Biryarnameya Bihêza Qanûnê ya bi hejmara 573 Der barê Perwerdeya Taybet de cih digire hatine amadekirin ev in: 1. Bi berçavgirtina pêvajoyên pêşketina ferdî ya kesên bi hewcedariya taybet, piştgirîkirina pêşketina wan a tendurust di warên ziman û ragihandin, xwebexşin û jiyana rojane, laşî, zanistî, civakî û hestiyarî de 2. Bidestxistina jêhatîbûnên akademîk ên bingehîn ên ku kesên bi hewcedariya taybet dê di jiyana xwe ya rojane de hewceyê wan bin û piştgirîkirina wan da ku bibin kesên serbixwe yê ku van bi awayekî bi bandor bi kar tînin 3. Bi pêşxistina jêhatîbûnên ku kesên bi hewcedariya taybet ên ku nixên neteweyî û manewî pejirandine bi dest xistine, piştgirîkirina wan bi şêwazekî ku têkilî û yekbûna wan a bi civakê re misoger bike

4. Piştgirîkirin û pêşxistina kesên ku dikarin bi mirovan re têkiliyê deynin, xwe li rêzikên civakî bikin, ji bo beşdarbûna jiyana civakî hewl bidin û jiyana xwe bi awayekî serbixwe bidomînin, bi awayekî hemû jiyane

3. Perspektîfa Bernameyên Perwerdeya Piştgirî

Armanca bingehîn a pergala me ya perwerdeyê ew e ku zanîn, jêhatîbûn û tevgerên bi nîrx û jêhatîbûnên me yekbûyî bide kesan. Dema ku hewl tê dayîn ku zanîn, jêhatîbûn û tevger bi bernameyên hînkirinê bên dayîn, nîrx û jêhatîbûnên me jî yekbûna di navbera van zanîn, jêhatîbûn û tevgeran de ava dikin. Nîrx mîrateya bingehîn in ku ji çavkaniyên neteweyî û manewî yê civakê gihîştine roja me û dê ji sibehan re bên veguhastin. Jêhatîbûn jî veguhastina vê mîrateyê ya bo jiyane ne. Ji vî aliyê ve nîrx û jêhatîbûn bi awayekî ji hev nayên veqetandin, tevî zanîn, jêhatîbûn û tevgerên ku bi pêvajoyên fêrbûn û fêrkirinê tên dayîn bi hev re tên destgirtin û perspektîfa bernameyê pêk tînin.

a. Nîrxên Me

Nîrx; ramanên hevbeş, armanc, prensîbên exlaqî yê bingehîn an jî bawerî ne ku ji aliyê pîrraniya endamên komeke civakî an civakekê ve wek rast û pêwîst tên pejirandin da ku hebûn, yekîti, xebat û domdariya wê misoger û berdewam bikin. Nîrx diyardeyên yekbûnker in ku ji aliyê civak an kesan ve tên pejirandin. Di heman demê de nîrx pîvan in ku tê bawerîkirin hewcedariyên civakî yê civakê pêk tînin û ji bo qenciya kesan in. Yek ji armancên bingehîn ên perwerdeya nîrxan jî ew e ku kes kesayetiyê tendurust, hevaheng û hevseng pêş bixin. Nîrx di şêwazdana helwest û tevgerên mirov de xwedî roleke girîng in. Pergala perwerdeyê ne tenê avahiyek e ku ji aliyê akademîk ve serkeftî ye

û hin zanîn, jêhatîbûn û tevgerên diyarkirî dide. Perwerdekirina kesên ku nîrxên bingeîn pejirandine erka esasî ya pergala perwerdeyê ye; divê çalakiyên perwerde-hînkirinê bikaribin bandorê li nîrx, adet û tevgerên nîfşê nû bikin. Pergala perwerdeyê fonksiyona xwe ya di çarçoveya dayîna nîrxan de bi bernameyeke perwerdeyê ya ku bernameyên hînkirinê jî dihewîne bi cih tîne. Bernameya perwerdeyê; bi berçavgirtina hemû hêmanên pergala perwerdeyê wek bernameyên hînkirinê, jîngehên fêrbûn-fêrkirinê, amûr û kerese yên perwerdeyê, çalakiyên derveyî dersê û mevzûatê tê avakirin. Di bernameyên perwerdeya piştgirî de, pêşxistina deh nîrxên rehî yê ku Wezareta Perwerdeya Neteweyî ji bo bernameyên perwerdeyê pêşbînî kiriye hatiye armanckirin. Ev nîrx ev in; edalet, dostanî, rastgoyî, xweragirtin, sebir, rêz, hezkirin, berpirsiyarî, welatparêzî û alîkarîxwazî.

Nîrxên navborî dê di pêvajoyên fêrbûn-fêrkirinê de hem bi serê xwe hem bi nîrxên jêrîn ên ku pê ve girêdayî ne hem jî bi nîrxên rehî yê din re bi hev re bîr destgirtin. Di Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de pêşxistina van deh nîrxên rehî û nîrxên jêrîn ên pê ve girêdayî hatiye armanckirin.

Di bernameyên perwerdeya piştgirî de jî bi vê têgihîştinê nîrxên me, wek bernameyeke cuda an warê fêrbûnê, yekîne, mijar, beş hwd. nehatine dîtin. Berevajî wê, nîrxên me yê ku armanca dawî û ruhê hemû pêvajoya perwerdeyê ne, di her yekê jî bernameyên perwerdeya piştgirî de cih girtine.

b. Jêhatîbûn

Pergala me ya perwerdeyê armanc dike ku kesên bi karakter ên xwedî zanîn, jêhatîbûn û tevgerên di jêhatîbûnan de yekbûyî perwerde bike. Jêhatîbûn ku refa jêhatîbûnê kesa in ên ku hem di asta neteweyî hem jî ya navneteweyî de di jiyana kesane, civakî, akademîk û karî de hewceyê wan dibin, di Çarçoveya Bawernameyên Tirkîyeyê (TYÇ) de hatine diyarkirin. Di TYÇ'yê de heşt jêhatîbûnên bingeîn hatine diyarkirin; ragihandin bi zimanê zikmakî, ragihandin bi zimanên biyanî, jêhatîbûna matematîkî û jêhatîbûnên bingeîn ên di zanist/teknolojiyê de, jêhatîbûna dijîtal, fêrbûna fêrbûnê, jêhatîbûnên têkildarî civak û hemwelatîbûnê, destpêşxerî û karsazî, hişmendiya çandî û derbirîn. Di çarçoveya perwerdeya taybet de jêhatîbûnên ragihandinê bi zimanên biyanî di bernameyên perwerdeya piştgirî de nehatine destgirtin. Jêhatîbûnên ku di Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de hatine destgirtin, bi pênaseyên xwe re li jêr hatine ravekirin:

- 1) Ragihandin bi zimanê zikmakî: Derbirîn û şirovekirina têgeh, raman, nêrîn, hest û diyardeyan hem bi devkî hem jî bi nivîskî (guhdarî, axaftin, xwendin û nivîsandin); di her cure çarçoveya civakî û çandî de wek perwerde û hînkirin, cihê kar, mal û şahiyê, bi awayekî guncaw û afirîner têkiliya zimanî danîn e. Di Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de di Modula Ziman de cih ji jêhatîbûna ragihandinê ya bi zimanê zikmakî re hatiye dayîn.

- 2) Hişmendiya çandî û derbirîn: Bi bikaranîna amûrên ragihandinê yê girseyî yê cur bi cur, di nav de mûzîk, hunerên dikê, edebiyat û hunerên dîtbarî, qedirzanîna girîngiya derbirîna afirîner a nêrîn, ezmûn û hestan e. Di Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de di Modulên Ziman û Zimanê Bidestxistî de piştgirîkirina vê jêhatîbûnê tê armanckirin.

4. Pêkhateya Bernameyên Perwerdeya Piştgirî

Di bernameyên perwerdeya piştgirî de nêzîkatiya modular hatiye pejirandin. Modul, bi wateya peyvê, parçeyê dabeşbar ê tevahiyekê ye. Bi gotineke din, yekîneyeke biçûk e ku di hundirê xwe de yekbûna wateyê heye. Di vê çarçoveyê de modul, materyaleke nivîskî ye ku pênase, armanc, çalakiyên ku divê ji bo gihîştina van armancan bîr kirin û amûrên pîvandî yê modula têkildar dihewîne. Bernameyên perwerdeya piştgirî bi berçavgirtina hewcedariyên kesên di koma kêmasiyê ya têkildar de hatine avakirin. Ev modul; ji ezmûnên hînkirinê pêk tên ku li ser bingeha hînkirina ferdî

ne, xwedî destpêk û dawî ne, di hundirê xwe de yekbûnê nîşan didin û di çarçoveyeke sistematîk de hatine rêzkirin. Modulên piştgirî bi awayekî ku derfetê bide amadekirin û sepandina bernameya perwerdeya kesane kirî, bi pêkhateyeke ku di hundirê xwe de yekbûn heye û hev bi awayekî fonksiyonel temam dikan hatine amadekirin. Armancên ku di modulan de cih digirin ji zanîn, jêhatîbûn û helwestên ku dê ji kesî re bî dayîn pêk tînin. Modul ji bilî ku ji sepînerî re rêber in, standardekê tînin perwerdeya ku navendên perwerdeya taybet û rehabilitasyonê dê bisepînin û pêvajoya pîvan-nirxandinê jî hêsan dikan. Di plansazkirina hînkirinê bi modulan de, bi qasî ku pêkan be hînkirina ferdî tê bingeHgirtin. Dema ku armancên bernameyên perwerdeyê yê modular tînin diyarkirin, taybetmendiyên kes, civak û warê mijarê tînin berçavgirtin. Amadekirina bernameyeke ku li asta kesên bi hewcedariya taybet tê, hewcedariya civakê pêk tîne û mijar tê de li gorî pêşketinên zanistî û teknolojik tînin rojane kirin, wek prensîb hatiye pejirandin. Bernameyên perwerdeya piştgirî ji modulên cur bi cur ên ku gihîştina armancên armanckirî misoger dikan û ji beşên ber bi van modulan ve pêk tînin. Di her modulekê de cih ji ravekirinê taybet re hatiye dayîn ku bi berçavgirtina rewşa jêhatîbûna kesên di sepandinê de armanc, tevgerên armanckirî û ji bo gihîştina armancan hatine amadekirin. Ravekirin; dikarin di aliyên jêrîn ên bernameyê de bin wek taybetmendiya armancê, fêrbûnên pêşmerc, rêbaza hînkirinê, materyal û pîvandin. Modul di hundirê xwe de ji beşan pêk tînin. Beşên ku di nav modulan de cih digirin li gorî taybetmendiya waran wek nêzîkatiya xêzikî û gilover hatine destgirtin. Di vê wateyê de bernameyên perwerdeya piştgirî xêzikî ne, ji ber ku di hin modulan de beş hene ku pêşketina qonaxbendî û fêrbûnên pêşmerc mecbûrî ne. Yanî bêtir ku armancek pêk were nayê derbasî armancê din bûn. Hin modul jî wek nêzîkatiya naverokê taybetmendiya gilover hildigirin. Ji ber ku beşên di nav modulan de carinan ji aliyê berfirehiyê ve fireh dibin û dikarin di demên cuda de dubare bînin kirin.

Wek encam modulên perwerdeya piştgirî; ji beşan pêk hatine ku ber bi kesî ve ne, li dora armancên bi zelalî diyarkirî hatine avakirin, di hundirê xwe de yekbûn heye û derfetê didin nirxandina performansa ferdî. Herwiha her yek ji modulên perwerdeya piştgirî yê ku ber bi fêrbûna ferdî ve ne, jêhatîbûn û/an zanîneke diyar dihevine. Modulên perwerdeya piştgirî yê hatine amadekirin xwedî taybetmendiyeke ne ku eleqe, xwestek û qabiliyetên kesî berçav digirin, têgihîştineke cuda didin sepandinên perwerdeyê û derfeta derbasbûna di navbera modulan de peyda dikan. Modul di dirêjahiya pêvajoya hînkirinê de derfeta nirxandina domdar didin mamosteyan. Nirxandin bi çareserkirina diyarde an pirsgrêkên ku ji jîngeha rastîn hatine hîlbijartin hatine avakirin.

Kod

Di bernameyên perwerdeya piştgirî de di kodkirina beş, armanc û tevgerên armanckirî de sistematîka jêrîn hatiye şopandin.

1 1.1 1.1.1 1.1.1.1

Hejmara Modulê Hejmara Beşê Hejmara Armancê Hejmara Tevgera Armanckirî

2 2.1 2.1.1 2.1.1.1

Hejmara Modulê Hejmara Beşê Hejmara Armancê Hejmara Tevgera Armanckirî

5. Nêzîkatiya Fêrbûn-Fêrkirinê ya Bernameyên Perwerdeya Piştgirî

Bernameyên perwerdeya piştgirî li gorî sêwiranên bernameyê yê fêrxwaz-navendî hatine amadekirin. Sêwiranên bernameyê yê fêrxwaz-navendî li ser felsefeya perwerdeyê ya pêşdeçûnî û pragmatîst hatine avakirin. Di sêwiranên bernameyê yê fêrxwaz-navendî de hewcedariyên kesî berê tînin diyarkirin û bername li gorî vê tê amadekirin. Naveroka bernameyê ji eleqeyên hevbeş pêk tê û fêrbûn, parçeyek ji ezmûna kesî ye. Sêwiranên bernameyê yê fêrxwaz-navendî dikarin kes-navendî

û ezmûn-navendî bin. Di sêwiranên fêrxwaz-navendî de eleqe û hewcedariyên kesî girîng in. Ji vî aliyê ve her du jî dişibin hev. Lê belê di sêwiranên fêrxwaz-navendî de hewcedarî berê tê diyarkirin, lê di sêwiranên ezmûn-navendî de hewcedariyên fêrxwaz di ezmûna dibistanê û di jiyana civakî de ji aliyê mamoste ve tên diyarkirin. Di vê wateyê de dema ku bernameyên perwerdeya piştgirî hatin amadekirin, bi awayekî fêrxwaz-navendî hatin amadekirin lê ji mamosteyên ku bernameyan disepînin hat pêşniyarkirin ku sepandinên ezmûn-navendî jî bingehe bigirin. Di vê wateyê de helwest û biryarên demdemî yê mamoste û amadebûna wî ya di sepandinên bernameyê de gelekî girîng in. Dema ku pêvajoya fêrbûn û fêrkirinê di bernameyên fêrxwaz û ezmûn-navendî de tê plansazkirin, divê asta performansê, taybetmendî û şêwazên fêrbûnê yê kesî bîn berçavgirtin. Berçavgirtina hewcedariyên perwerdeyî yê heyî û pêşerojê yê kesî û cihdayîna tevgerên ber bi zanîn, jêhatîbûn û helwestên ku hewcedariyên perwerdeyî yê diyarkirî dê hewce bikin, bûye xala navendî ya bernameyên perwerdeya piştgirî. Bernameyên hînkirinê yê modular, rêbaz, stratejî û teknîkên hînkirinê yê di sepandinê de pêşniyarkirî, nixandinên performansê kesî, bi awayekî hatine amadekirin ku fêrbûna hemû jiyanê ya li ser bingeha fêrbûna aktîf a kes-navendî piştgirî bikin. Herwiha hevkarîya malbat û mamoste yê ku di dirêjahiya jiyana kesî de hêmanên piştgirî û rêber in jî ji bo vê bernameyê pir girîng e. Ji bo hemû kesên hewcedarê perwerdeya taybet, li gorî taybetmendiyan ferdî, performans û hewcedariyên wan, divê bi bingehgirtina bernameyên perwerdeya piştgirî "BPK" bê amadekirin û bê sepandin. Di diyarkirina armancên ku dê di BPK'ê de cih bigirin, di rêzkirina pêvajoya fêrbûn-fêrkirinê de û di nixandina serkeftinê de, amadebûn, taybetmendiyan zanistî, civakî û laşî yê wî kesî dikarin cuda bibin. Ji ber vê yekê dema ku pêvajoya fêrbûn-fêrkirinê tê plansazkirin, divê cudahiyan ferdî yê kesan (performansên heyî, astên amadebûnê, şêwaz û hewcedariyên fêrbûnê, cudahiyan sosyo-çandî hwd.) bîn berçavgirtin. Di rêza van ravekirinan de divê BPK ber bi kesî ve bê amadekirin. Di pêvajoya fêrbûn û fêrkirinê de divê stratejî, rêbaz, amûr-kerese û materyalên guncaw bîn hilbijartin. Divê çalakîyan ku dê di pêvajoya fêrbûn û fêrkirinê de cih bigirin, ji şênber ber bi razber,

ji hêsan ber bi zehmet, ji naskirî ber bi nenaskirî, ji nêzîk ber bi dûr ve bi qonaxan bîn amadekirin û sepandin, divê baldarî li vê bê kirin. Divê baldarî lê bê kirin ku zimanê ku di xebatan de tê bikaranîn û çalakîyan ku tên sepandin li temen û taybetmendiyan pêşketina kesî bîn. Ji bo ku kes di jiyana rojane de bikaribin ragihandineke bi bandor deynin û bi çalakî beşdarî jîngeha civakî bibin, divê jîngehên guncaw bîn amadekirin û bi çalakîyan cur bi cur bîn kirin. Wisa ku kesên bi hewcedariya taybet a fêrbûnê, dema ku fêr dibin, li gorî kesên fêrxwaz ên asayî hewceyê rêbaz û teknîkên cudatir dibin. Di bernameyên hînkirinê de pêwîst e rêbaz û teknîkên hînkirinê yê li ser bingeha pirhestiyariyê bîn bikaranîn.

B. Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê

1. Armanca Giştî ya Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê

Bi vê bernameyê ji bo kesên bi astengiya ziman û axaftinê; 1. Pêşxistina herikbariya axaftinê 2. Pêşxistina jêhatîbûnên zimanê wergirtinê û derbirinê û yê ragihandinê 3. Pêşxistina jêhatîbûnên astengiya dengê axaftinê (artikulasyon) û yê dengnasî (fonolojîk) 4. Pêşxistina jêhatîbûnên motor ên pêwîst ji bo axaftina têgihiştinbar 5. Bidestxistina rezonansa axaftinê ya guncaw 6. Bidestxistina taybetmendiyan dengî yê li gorî temen, zayend û çandê tê armanckirin.

2. Pêkhateya Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê

Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê ji heft modulan pêk tê. Ev modul di şemaya jêrîn de hatine nîşandan.

Modul û Beşên Bernameyê

Modul	Beşên Modulê
AXAFTINA HERIKBAR Blok, dubarekirin, dirêjkirin û leza ne asayî ya ku di herikbariya axaftinê ya kesên bi astengiya ziman û axaftinê de tê dîtin	Pelteşî, Axaftina Bilez-Xerabûyî Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî
ZIMAN	Serdema Beriya Peyvê, Serdema Peyvê Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî
ZIMANÊ BIDESEXISTÎ	Afazî, Astengiya Zanistî-Ragihandinî Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî
DENGÊ AXAFTINÊ	Astengiya Dengê Axaftinê (Artikulasyon) û Dengnasî (Fonolojî), Apraksiya Axaftinê ya Serdema Zarokatiyê Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî
AXAFTINA MOTOR Tevgerên pêwîst ji bo pêkhateya fonetîk û prozodîk a guncaw a axaftina kesên bi astengiya ziman û axaftinê	Dîzartrî, Apraksî Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî
REZONANS Di kesên bi astengiya ziman û axaftinê de derketina poze ya taybet bi dengbirê û astengiya dengê axaftinê ya telafîker	Derketina Poze ya Taybet bi Dengbirê (Emîsyona Nazal a Fonem Spesîfîk), Astengiya Dengê Axaftinê ya Telafîker a Girêdayî Hîpernazalîteyê (Artikulasyon) Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî
DENG Tê armanckirin ku kesên bi astengiya ziman û axaftinê kalîteya dengê xwe, perdeya wê û şidetê wê wek kesên di temen, zayend, paşxaneyê	Bêhnstendin (Respîrasyon), Dengdayîn (Fonasyon) Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî

Modul, Beş û Saetên Dersê

Modul	Beşên Modulê	Gîştî
Axaftina Herikbar	1. Pelteşî 45 saetên dersê 2. Axaftina Bilez-Xerabûyî 45 saetên dersê	Bi tevahî: 90 saetên dersê
Ziman	1. Serdema Beriya Peyvê 125 saetên dersê 2. Serdema Peyvê 125 saetên dersê	Bi tevahî: 250 saetên dersê
Zimanê Bidestxistî	1. Afazî 75 saetên dersê 2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî 75 saetên dersê	Bi tevahî: 150 saetên dersê
Dengê Axaftinê	1. Astengiya Dengê Axaftinê (Artikulasyon) û Dengnasî (Fonolojî) 50 saetên dersê 2. Apraksiya Axaftinê ya Serdema Zarokatiyê 50 saetên dersê	Bi tevahî: 100 saetên dersê
Axaftina Motor 1. Dîzartrî 40 saetên dersê 2. Apraksî 35 saetên dersê		Bi tevahî: 75 saetên dersê
Rezonans	1. Derketina Poze ya Taybet bi Dengbirê (Emîsyona Nazal a Fonem Spesîfîk) 25 saetên dersê 2. Astengiya Dengê Axaftinê ya Telafîker a Girêdayî Hîpernazalîteyê (Artikulasyon) 25 saetên dersê	Bi tevahî: 50 saetên dersê

Modul	Beşên Modulê	Gîştî
Deng	1. Bêhnstendin (Respîrasyon) 25 saetên dersê 2. Dengdayîn (Fonasyon) 25 saetên dersê	Bi tevahî: 50 saetên dersê

7 Modul Bi tevahî 765 saetên dersê

NîŞE: Li gorî benda 3'yan a xala 31'ê ya Rêzîknameya Saziyên Perwerdeya Taybet a Wezareta Perwerdeya Neteweyî, carekê bi tenê dubarekirina modulê dikare bê pêşniyarkirin.

3. Pêvajoya Fêrkirin-Fêrbûnê ya Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê

Taybetmendiye sepandinê yê hin ji rêbazên destwerdanê yê ku dikarin ji bo pêkanîna tevgerên armanckirî yê di bernameyê de bî bikaranîn li jêr hatine ravekirin. Di modula “Axaftina Herikbar” de ji bo pêşxistina axaftina herikbar a kesên, kontrolkirina neherikbariya ku tê jiyîn û kêmkirina helwestên neyînî yê der barê herikbariyê de, dikare ji nêzîkatiyên destwerdanê yê rasterast an nerasterast ên cur bi cur wek şêwazdana herikbariyê (fluency shaping), Bernameya Destwerdana Pelteşiyê ya Serdema Zû ya Lidcombe, guhertina pelteşiyê (stuttering modification) û rêzîkirina jîngeh û tevgerê sûd bê wergirtin. Di modula “Ziman” de ji bo pêşxistina jêhatîbûnên zimanê wergirtinê û derbirînê yê kesên, dikarin rêbazên hînkirina zimanê xwezayî, rêbazên destwerdana tevgerî (hînkirin bi ceribandîna veqetandî, perwerdeya ragihandina fonksiyonel, hînkirina derfetê, rêbaza Lovaas), nêzîkatiyên klînîsyen-navendî, doz-navendî û hîbrît, rêbazên bi beşdariya malbat û hevalan, rêbazên li ser bingeha ragihandinê bî bikaranîn. Di modula “Zimanê Bidestxistî” de hin ji rêbazên ku dê ji bo ku kes bi bikaranîna jêhatîbûnên ragihandinê yê ber bi têgihîştin û derbirîna zimên ve di jiyana rojane de ragihandineke bi bandor deynin bî bikaranîn ev in: Rêbazên kevneşopî (nêzîkatiya teşwîqê, nêzîkatiya teşwîqa tematîk, nêzîkatiya entonasyona melodîk hwd.), nêzîkatiya psîkonêrozimannasî, nêzîkatiyên taybet bi astengiyê (HELPSS, ORLA, RET, Analîza Taybetmendiye Semantîk hwd.) û nêzîkatiyên ku ragihandinê piştgirî dikin (VAT, PACE, Perwerdeya Hevparê Sohbetê hwd.). Di modula “Dengê Axaftinê” de ji bo ku kes bi ferqkirina dengên axaftinê, wan bi awayekî rast, hevaheng û li gorî taybetmendiye dengnasî yê zimên çêbikin û jêhatîbûna axaftina têgihîştinbar pêş bixin, dikare ji nêzîkatiya tevgerî, nêzîkatiya kevneşopî û nêzîkatiyên fonolojîk (nêzîkatiya cotpeyvên bi ferqeke yekane, nêzîkatiya çerxî hwd.) sûd bê wergirtin. Di modula “Axaftina Motor” de ji bo ku kes dema diaxive bi plansazkirina tevgerên pêwîst ji bo pêkhatiya fonetîk û prozodîk a guncaw, bi hêza têrker a gurçûna masûlkeyan bêhnstendin, dengdayîn û rezonansê bi awayekî hevaheng pêk bîne, dikarin nêzîkatiyên telfîker û nêzîkatiyên avaker bî bikaranîn. Di modula “Rezonans” de ji bo ku bi jinavbirina şaşiyên derketina poze ya taybet bi dengbirê û astengiya dengê axaftinê ya telfîker a girêdayî hîpernazalîteyê, dengên axaftinê bi awayekî rast bî çêkirin û di jiyana rojane de bi awayekî têgihîştinbar bî bikaranîn, dikare ji rêbazên terapiya tevgerî yê ku tê de nîşaneyên dîtbarî, devkî û destlêdanî jî dikarin bî bikaranîn sûd bê wergirtin. Di modula “Deng” de ji bo ku kes kalîteya dengê xwe, perdeya wê û şidetê wê wek kesên di temen, zayend, paşxaneyê çandî û cihgirtina erdnîgarî ya nêzîk de û li gorî ragihandinê bi kar bîne, dikare ji hîjyena dengî, egzersîzên fonksiyona vokal, terapiya dengê rezonant û egzersîzên rîya dengî ya nîv-girtî sûd bê wergirtin.

4. Pîvan û Nirxandin di Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de

Kesên hewcedarê perwerdeya taybet, di rewşa ku teknîkên fêrbûnê yê cuda û pirjimar bî bikaranîn û sepandinê ku ji zêdetirî hestekê re dibêjin bî meşandin, di pêvajoya fêrbûnê de hêsantir fêr dibin. Cure û radeya bandorbûna ji kêmasiyê, dema çêbûna kêmasiyê, xizmetên hatine peyda kirin û taybetmendiye ferdî yê her kesekî bandorbûyî jî hev cuda dibin. Bi girêdayî vê, astên fêrbûnê jî jî hev pir cuda ne. Ji ber vê yekê pêwîst e ji bo her kesî li gorî taybetmendiye wî yê ferdî Bernameya Perwerdeya Kesane kirî (BPK) bê amade kirin. BPK, dokumanekê nivîskî ye ku hatiye pêşxistin da ku hewcedariyên perwerdeyî yê kesê bandorbûyî ji kêmasiyê di jîngehên perwerdeyê yê guncaw de bi xizmetên piştgirî yê pêwîst bî berhev kirin. Divê BPK jî bo her kesekî ku hatiye diyarkirin ku ji kêmasiyê bandor bûye bê pêşxistin. Beriya destpêkirina perwerdeya taybet, pêşxistina BPK’ê pêwîst e da ku xizmeta perwerdeya taybet a ku dê bê dayîn li gorî hewcedariyên kesî bê

rêzkirin. Divê BPK; asta performansa heyî ya kesê bandorbûyî ji kêmasiyê, armancên ku li dawîya salê/dawîya dewreyê tên hêvîkirin ku di kesî de pêk werin, xizmetên perwerdeya taybet û piştgirî, tiştên ku dê ji bo yekbûnê bînin kirin (beşdariya civakê-pêvajoya bi hevalên asayî re bûn), dema peydakirina xizmetên ku dê ji kesî re bînin dayîn, dîrok û cihê wan, xizmetên derbasbûnê yên ku dê di navbera jîngeh an qonaxên perwerdeyê de bînin peydakirin û pîvandina pêşketinê bihewîne. Ji bo diyarkirina hewcedariyên kesî bi awayekî ku di pêvajoya amadekirina BPK'ê de cih bigire, pêwîst e nîrxandin di destpêka pêvajoya hînkirinê, di pêvajoya hînkirinê, di dawîya pêvajoya hînkirinê û di dawîya salê de bi awayekî ji şaşiyên paqij bînin kirin. Di vê pêvajoyê de bi taybetî di destpêkê de girîng e ku nîrxandinê qerase û berfireh bi awayekî bînin kirin ku performansa rastîn a kesî nîşan bide. Dema ku sepandinê pîvan û nîrxandinê tên meşandin, wek prensîba bingeînê divê pêvajoyên nîrxandina şewazder (nîrxandina pêvajoyê) û nîrxandina kurtker (nîrxandina giştî ya dawîya salê) bînin şopandin, divê bi rêbazên berhevkirina daneyên cuda re amûrên pîvandî bînin bikaranîn. Sepandinê pîvan û nîrxandinê yên Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê; ji qonaxên diyarkirina hewcedariyên kesî, nîrxandina beriya hînkirinê (pêş), nîrxandina dawîya hînkirinê (paş) û şopandina pêşketinê, nîrxandina dawîya salê pêk tên. Pêvajoya sepandinê ya van qonaxên nîrxandinê li jêr hatiye ravekirin.

1. Diyarkirina Hewcedariyên Kesî

Ji bo diyarkirina hewcedariyên kesan nîrxandina qerase tê kirin. Li navenda rêberî

û lêkolînê (RAM) ew tê diyarkirin ku kes dê kîjan ji modul û beşên nav modulan ên bernameya perwerdeya piştgirî ya têkildar wergire, di encama nîrxandina qerase de. Di heman demê de divê li navenda perwerdeya taybet û rehabilitasyonê jî bi kirina nîrxandinê qerase yên ber bi modul û beşên ku ji aliyê RAM'ê ve hatine diyarkirin, hewcedariyên kesî bi awayekî berfirehtir bînin diyarkirin. Di encama nîrxandina qerase de divê warên hewcedariyê yên kesî bînin diyarkirin û armanc û tevgerên armanckirî (armancên kurt û dirêj demî) bînin danîn. Bi vî awayî BPK'a kesî tê amadekirin. Dema ku di nîrxandina qerase de hewcedarî tên diyarkirin û bi rêzeya pêşîniyê tên rêzkirin, divê temen, asta polê, taybetmendiyên ferdî, taybetmendiyên fêrbûnê yên kesan û fonksiyonelbûna jêhatîbûnan di jiyana rojane û ya dibistanê de bînin berçavgirtin. Ji bo nîrxandinê qerase yên kesan, divê pêvajoya berhevkirina daneyan li navenda perwerdeya taybet û rehabilitasyonê di sê aliyan de bê meşandin. I) Hevpeyvîn kirin: Ji bo hevpeyvînan divê zêdetirî çavkaniyeke daneyê bê bikaranîn. Ev in: a) Malbata kesî b) Mamosteyên wî yên li dibistanê (mamosteyê beriya dibistanê, mamosteyê polê, mamosteyê rêber hwd.) c) Kes bi xwe Eger dê bi kesî re hevpeyvîn bê kirin, temen û asta performansa kesî girîng e. Hevpeyvîna bi kesî re, ji aliyê piştgirîkirin û dewlemendkirina hevpeyvînan bi malbat û mamosteyên kesî re ve dê wateyê hebe. II) Çavdêrî kirin: Di vê qonaxê de bi taybetî divê mamoste/pispor bi xwe çavdêriyê bike. Dema çavdêrî tê kirin, divê li gorî kesî û jîngeha ku dê tê de çavdêrî bê kirin, çavdêriya avakirî an ya xwezayî bê tercîhkirin. Divê encamên çavdêriyê bi hevpeyvînan hatine kirin re bînin girêdan. III) Sepandina lîsteyên kontrolê, mifteyên xalkirina asta (rubrîk): Piştî hevpeyvîn û çavdêriyan divê bi bikaranîna lîsteyên kontrolê û mifteyên xalkirina asta, kes yek bi yek bînin pîvandin.

2. Nîrxandina Beriya Hînkirinê (Pêş)

Nîrxandina beriya hînkirinê (pêş), nîrxandina berfireh e ku dê ji bo diyarkirina wê yekê bê kirin ku kes beriya destpêkirina hînkirina armanc û tevgerên armanckirî yên ku di encama nîrxandina qerase de ji bo BPK'a wî hatine hîlbijartin, li kîjan pêlikê (astê) ye.

Di nîrxandinê beriya hînkirinê de bi meşandina sepandinê yek bi yek ji bo her kesî dane tên berhevkirin. Di vê qonaxê de dikarin Testa Li Gorî Pîvanê (ÖBT), (bnr. forma nimûne Pêvek 1),

Lîsteya Kontrolê ya ku tê de jêhatîbûnên li pêlikên biçûk hatine dabeşkirin hene (bnr. forma nimûne Pêvek 2), Mifteya Xalkirina Asta (bnr. forma nimûne Pêvek 3) bêm bikaranîn. Divê daneyên ku ji amûrên pîvandîne yên hatine bikaranîn tên bidestxistin li Forma Tomarkirina Performansê bêm tomarkirin (Pêvek 4).

3. Nirxandina Dawiya Hînkirinê (Paş) û Şopandina Pêşketinê

Nirxandina dawiya hînkirinê; nirxandin e ku piştî temamkirina hînkirina tevgerên armanckirî yên têkildar ji bo dîtina wê yekê tê kirin ku kes tevgerê heta çî radeyê bi dest xistiye an têgihîştîye. Di vê qonaxê de divê amûrên nirxandinê yên berfireh ên beriya hînkirinê bêm bikaranîn. Divê daneyên ku li dawiya hînkirinê ji amûrên pîvandîne tên bidestxistin dîsa li Forma Tomarkirina Performansê (Pêvek 4) bêm nîşankirin. Girîng e ku di pêvajoya hînkirina kesên de, yanî dema ku hewl tê dayîn tevgerên armanckirî yên têkildar bêm dayîn, tevî hînkirinê sepandinên pîvan û nirxandinê jî bi hev re bêm meşandin, ji aliyê bibandorî û berhemdariya hînkirinê ve. Ji ber vê yekê divê ji bo şopandina pêşketina kesî di dema hînkirinê de û li dawiya rûniştinan de nirxandin bêm kirin û encamên nirxandinê li grafîk an tabloyên tomarkirinê bêm tomarkirin. Herwiha divê bi nêrîna berhemên kesî pêşketina wî bê şopandin û eger bertekên hevîkirî ne li asta xwestî bin, divê di rêbaza hatiye bikaranîn, di amûr-kereseyan, di jîngehê, di hejmara xebatan hwd. de rêzkirinên hînkirinê yên pêwîst bêm kirin. Herwiha divê bi lêkolînkirina tabloyên tomarkirinê, grafîkan, berhemên kesî (rûpelên xebatê, erk hwd.) di nav dewreyê de bi navberên diyar, bibandorî û berhemdariya hînkirinê bê nirxandin. Di encama vê de divê portfolyoya kesî bê avakirin. Portfolyo dosyayeke pêşketina ferdî ye. Cureyeke nirxandinê ye ku di dirêjahiya salekê de tomarên performansê û xebatên kesî di rêza armancekê de bi plan û rêzik tên girtin, nimûne ji xebatan tê de hene û bi hêsanî tê şopandin ku kes di çî pêşketinê de ye. Armanca bingeîn a nirxandina bi portfolyoyan ew e ku bi nirxandina pêvajoyê û encama fêrbûna kesî bi hev re, bê diyarkirin ku kes çî pêşketinekê dişopîne. Dosyayên pêşketina ferdî yên ku di encama berhevkirina sistematîk a xebatên kesî tên avakirin, derfeta nirxandina bi tevahî ya qabiliyet û astên cuda yên kesî, aliyên wî yên xurt, serkeftinên wî û pêşketina wî ya di nav pêvajoyekê de didin. Li gorî armancên ku em ê di pêvajoya perwerde û hînkirinê de bisepînin portfolyo cuda dibin. Cureyên portfolyoyê; dikarin wek portfolyoya xebatê, portfolyoya vitrînê û portfolyoya nirxandinê bêm polînkirin. Ji van, portfolyoya nirxandinê hemû tomarên ku mamoste ji bo nirxandina kesî hewceyê wan e dihewîne. Vî cureyî portfolyo, pêşketina kesî di rêza armancên ku di bernamêyên hînkirinê de hatine diyarkirin de nîşan didin. Di vî cureyî portfolyoyan de armanc ew e ku her xebata ku tê danîn nav dosyayê

bi xalkirinê serkeftina kesî bê nirxandin. Ev portfolyo, dikarin ji bo nirxandina ber bi diyarkirina astê ve bêm bikaranîn û nimûne û xebatên herî baş dihewînin ku nîşan didin pîrriya armanc û tevgerên bernamêya hînkirinê hatine bidestxistin. Ji ber vê yekê girîng e ku di nav portfolyoyan de berhemên ku li ser pêşketinê û aliyên herî xurt ên kesên hatine navendkirin bêm danîn û şîroveyên kes û mamoste der barê berhemên de bêm nivîsandin. Di vê çarçoveyê de divê portfolyoyên kesên; grafîkên ku di pêvajoya nirxandinê de hatine bidestxistin, formên tomarkirinê, vîdyo, tomarên dengî û berhemên ku jêhatîbûnên cuda yên ku kes tê de herî xurt e nîşan didin bihewînin. Di sepandinên portfolyoyê de; girtina berhemên kesî, bernamêya perwerdeya kesaneckirî, Forma Kurtiya Şopandina Pêşketina BPK'ê (Pêvek 5), nimûneyên amûra pîvandîne, formên tomarkirina performansê, tabloyên tomarkirinê û nimûneyên tomarên vîdyo û dengî yên ku xebatên kesî nîşan didin, dê derfetê bide şopandina çêtir a pêvajoyê. Di nirxandina vî cureyî portfolyoyan de nêzîkatiyeke tevahîger (holîstîk) tê pejirandin. Divê der barê parvekirina portfolyoyan de baldarî li prensîbên etîk bê kirin, divê portfolyo bi kes an saziyên ji bilî malbata kesî, mamosteyê wî û RAM'ê re neyên parvekirin.

4. Nirxandina Dawiya Salê

Pêlikên ku dê di vê nirxandinê de bîn şopandin li jêr hatine diyarkirin: a) Hemû nîşandekên performansa kesî (berhemên kesî, çavdêriyên mamoste, hevpeyvîn, tabloyên tomarkirinê, grafîk, Forma Tomarkirina Performansê ya ku performansa kesî ya di beşek an modulekê de nîşan dide) bi nêrîneke tevahîger tîrîn lêkolînkirin. b) Di encama vê lêkolînê de performansa kesî li Forma Kurteya Şopandina Pêşketina BPK'ê (Pêvek 5) tê veguhastin. c) Naveroka portfolyoyê tê temamkirin. d) Lîsteya Kontrolê ya Portfolyoyê (Pêvek 6) ku naveroka portfolyoyê nîşan dide tê dagirtin. e) Mifteya Xalkirina Asta ya Portfolyoyê (Pêvek 7) bi dosyaya kesî re ji RAM'ê re tê şandin. Divê dosyaya portfolyoyê ji sê beşan pêk were. Divê di her beşê de belgeyên jêrîn hebin. Beşa Yekem: Lîsteya Kontrolê ya Portfolyoyê, Mifteya Xalkirina Asta ya Portfolyoyê (her du jî dê du heb bîn danîn, yek dê ji aliyê navenda perwerdeya taybet û rehabilitasyonê ve bê dagirtin, ya din dê vala bê hiştin û li RAM'ê bê dagirtin.), BPK, Forma Kurteya Şopandina Pêşketina BPK'ê (dê 2 heb bîn danîn, yek bi awayekî ku li RAM'ê bimîne), Formên Tomarkirina Performansê yên ku tê de nirxandina pêş û nirxandina paş ji aliyê mamosteyan ve hatine tomarkirin

Beşa Duyem: Nimûneyên amûrên pîvandînê yên hatine bikaranîn, nimûneyên formên tomarkirinê yên di şopandina pêşketinê de hatine bikaranîn û nimûneyên grafîkan, nimûneyên tomarên dengî û vîdyo yên ku performansa kesî nîşan didin Beşa Sêyem: Divê xebatên ku kesî di pêvajoya hînkirinê de kirine; nimûneyên erkan, nimûneyên rûpelên xebatê, nimûneyên tomarên vîdyo û dengî yên ku xebatên kesî nîşan didin hwd. cih bigirin.

Nirxandina Dawiya Salê ya RAM'ê

Pêvajoya şopandinê ya RAM'ê; bi nirxandina pêşketina kesî di çarçoveya armanc û tevgerên armanckirî yên di BPK'ê de hatine pênasekirin û bi lêkolînkirina zanyarî û daneyên ku di portfolyoya wî de hatine pêşkêşkirin tê pêkanîn. Pêlikên ku dê di nirxandina RAM'ê de bîn şopandin li jêr hatine diyarkirin: a) Bi lêkolînkirina portfolyoya kesî tê kontrolkirin ka dokumanên ku di Lîsteya Kontrolê ya Portfolyoyê de hatine diyarkirin hene an na. Ev form tê dagirtin û ji bo arşîvkirinê tê wergirtin. b) BPK'a kesî, Forma Kurteya Şopandina Pêşketina BPK'ê, tabloyên tomarkirinê yên ku performansa kesî nîşan didin, grafîk tîrîn lêkolînkirin. c) Performansa kesî tê nirxandin. d) Bi lêkolînkirina BPK'a kesî, tabloyên tomarkirinê yên ku performansa kesî nîşan didin, grafîk, eger hebin tomarên vîdyo û dengî, Mifteya Xalkirina Asta ya Portfolyoyê (Pêvek 7) ya ku bi du kopiyan di dosyayê de heye tê dagirtin. e) Ravekirin der barê aliyên xurt û yên ku divê bîn pêşxistin ên portfolyoyê tîrîn nivîsandin. Bi awayekî tê rêzkirin ku yek li navenda perwerdeya taybet û rehabilitasyonê û ya din jî li RAM'ê bimîne. f) Di encama nirxandin û lêkolînê hatine kirin de li gorî pêşketina kesî perwerde ji nû ve tê plansazkirin. RAM, bi wergirtina kopiyêke Forma Kurteya Şopandina Pêşketina BPK'ê, Mifteya Xalkirina Asta ya Portfolyoyê, Lîsteya Kontrolê ya Portfolyoyê ya ku di portfolyoya kesî de heye, arşîv dike.

Amûrên Pîvandînê û Formên Tomarkirinê di Çarçoveya Bernameya Piştigirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de

Amûrên pîvandînê yên ku li jêr cih digirin dikarin ji bo nirxandina performansa kesî bîn bikaranîn. Amûrên Pîvandînê Ji bo diyarkirina performansa kesî beriya hînkirinê, di dema wê de û li dawiya wê tîrîn bikaranîn.

Formên Hevpeyvînê: Amûrên pîvandînê yên nîv-avakirî ne ku bi taybetî di pêvajoya nirxandina qerase de di hevpeyvînê bi malbatan, bi mamosteyên kesî yên li dibistanê û bi wî bi xwe re tîrîn kirin de tîrîn bikaranîn. Formên Çavdêriyê: Amûrên pîvandînê ne ku di nirxandina qerase, nirxandina pêş,

nirxandina di pêvajoya hînkirinê de û di nirxandina paş de jî di pêvajoya çavdêrîkirina yek bi yek a kesan de tên bikaranîn. Formên çavdêriyê bêtir formên nîv-avakirî ne. Testa Li Gorî Pîvanê (ÖBT): Amûra pîvandîne ye ku bi rêya çavdêriya rasterast tê bikaranîn, ji bo diyarkirina wê yekê ku kes xwedî taybetmendiyên berê diyarkirî ne an na û divê ji kesan re di kîjan mijaran de hînkirin bê kirin. ÖBT; li gorî armanc û tevgerên armanckirî yên di bernameya hînkirinê de tê amadekirin. Nîşan dide ku dê ji ku ve dest bi hînkirinê bê kirin û zanyariyê peyda dike der barê wê yekê de ku kes di dema hînkirinê de pêşketin tomar kiriye an na, û piştî hînkirinê armanc pêk hatine an na. Di ÖBT'ê de, performans kesî pirî caran bi pîvaneke berê diyarkirî re tê berawirdkirin. ÖBT test in ku mamoste çêdike û armancên hînkirinê zelaltir û taybettir dikin. Sînorên naveroka hînkirinê xêz dikin. Lîsteya Kontrolê: Amûra pîvandîne ye ku di pêvajoyên cur bi cur de bêtir di dema çavdêrîkirina tevgerên armanckirî yên kesan de tê bikaranîn û bertekên du kategoriyî bi awayekî ku di rewşa kirina tevgerê de (+), di rewşa nekirinê de (-) be tê de tên nîşankirin. Mifteya Xalkirina Asta (Rubric): Amûr in ku ji bo pîvandina performans kesî di rêza armancekê de, pîvanên cur bi cur û asta performansê ya têkildarî her pîvanekê tê de hatine pênasekirin. Ev amûr hewce dikin ku berê bê diyarkirin ka dê di kîjan rewşê de kîjan xal bê dayîn. Du cure mifteyên xalkirinê hene, analîtîk û tevahîger. Mifteyên xalkirina tevahîger ji bo gihîştina biryareke giştî der barê performans kesî de, mifteyên xalkirina analîtîk jî ji bo nirxandina performansê bi awayekî berfireh tên bikaranîn. Pîvera Astankirinê: Pîverên astankirinê amûrên pîvandîne ne ku performans têkildarî taybetmendiya hatî pîvandîna bi astên cur bi cur pênase dikin û nîşan didin ku pîvan heta çî radeyê derfetê peyda dikin. Pîverên astankirinê du form hene. Yek ji van pîverên helwestê ne ku kategoriyên bertekê yên wek “bi tundî beşdar im”, “beşdar im” di hewînî. Ya din jî pîverên astankirina performansê ne ku derfetê didin xalkeran da ku performans kesî li gorî pîvaneke diyar wek “lawaz”, “navîn”, “baş”, “pir baş” polîn bikin. Mifteya Xalkirina Asta ya Portfolyoyê: Ji bo lêkolînkirina têrbûna portfolyoya kesî li RAM'ê û pêşkêşkirina rêberiyê ji navenda perwerdeya taybet û rehabîlîtasyonê re hatiye pêşxistin.

Formên Tomarkirinê Forma Tomarkirina Performansê: Formek e ku encamên nirxandina pêş û paş a her tevgerê armanckirî tê de tên nîşankirin. Zanyariyê dide der barê rewşa pêkanîna armanc û tevgerên armanckirî yên kesî di beşa têkildar de. Lîsteya Kontrolê ya Portfolyoyê: Lîsteyeke kontrolê ye ku naveroka portfolyoyê nîşan dide. BPK: Bernameya perwerdeyê ya taybet bi kesî ye ku hewcedariyên kesî, armanc û tevgerên armanckirî di hewînê. Forma Kurtiya Şopandina Pêşketina BPK'ê: Di vê formê de stûnên hejmarên tevgerên armanckirî yên ku kesî li gorî encama nirxandina pêş pêk anîne, hejmarên tevgerên armanckirî yên ku fêrkirina wan hatiye armanckirin, tevgerên armanckirî yên hatine xebitandin, tevgerên armanckirî yên ku her çend hatibin armanckirin jî negihîştine, sedema negihîştinê û pêşniyar hene. Divê di stûna “tevgerên armanckirî yên hatine xebitandin” de cih ji hejmarên tevgerên armanckirî yên ku di nav dewreyê de hatine fêrkirin re, di stûna “tevgerên armanckirî yên ku her çend hatibin armanckirin jî negihîştine” de ji hejmarên tevgerên armanckirî yên nehatine fêrkirin re, di stûna “sedema negihîştinê” de ji ravekirinên berfireh ên wek têrnekirina demê, têrnekirina amadehiyê, neçûyîne re, di stûna “pêşniyar” de jî ji pêşniyaran ji bo her beşê re (lihevkirina beşê bi kesî re, lihevkirina tevgerên armanckirî bi kesî re, ji nû ve xebitandina yên negihîştî ji tevgerên armanckirî hwd.) bê dayîn.

5. Xalên Ku Divê di Sepandina Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê de Bê Berçavgirtin

Modulên ku bernameyê pêk tînin bi berçavgirtina kêmasiyên ku kes di warê ziman û axaftinê de hene hatine amadekirin. Li gorî hewcedariyên kesî dikare di heman demê de ji zêdetirî modulekê sûd wergire. Bo nimûne, di kesekî de dikare hem astengiya dengê axaftinê hem jî ya axaftina herikbar hebe. Di vê rewşê de kes dikare ji her du modulan sûd wergire. Di navbera modulan de qonax û

rêzek tune ye. Di hîlbijartina modulan de divê hewcedarî û taybetmendiya kesî bîn berçavgirtin. Dema ku armanc û tevgerên armanckirî yên ku dê bikevin bernameya perwerdeya kesaneckirî ya kesî tên diyarkirin, divê faktorên wek pêşketina zimanî, taybetmendiya zanistî, fizîkî, psîko-civakî, temen, zayend, derdor, rewşa tenduristiyê hwd. yên kesî bîn berçavgirtin. Eger kesên bi astengiya ziman û axaftinê wek zêde kêmasiyeke din hebe, divê bê misogerkirin ku ji bernameyên perwerdeya piştgirî yên din ên hewcedar jî sûd wergerin.

Ji bo ku armanc û tevgerên armanckirî yên di modulên bernameyê de pêk werin, divê di pêvajoya sepandinê de di modulên pêwîst de amûr-kerese û amadehiya cur bi cur bîn peydakirin. Divê amûr û kereyên ku dê di pêvajoya perwerdeya piştgirî de bîn bikaranîn bi berçavgirtina temen, pêşketina zimanî, rewşa tenduristiyê, taybetmendiya zanistî, psîko-civakî, fizîkî hwd. yên kesî bîn hîlbijartin. Dema ku Bernameya Perwerdeya Piştgirî ya Ji bo Kesên bi Astengiya Ziman û Axaftinê tê sepandin, ber bi kesan ve dikarin amûr û kereyên wek pêlîstokên bi deng û rengîn (heywanên peluş û plastîk, wesayît, bûk, lego, hevîr hwd.), qertên bi wêne, qertên lîstîkê, wêne, qertên hevberkirinê, qertên rêzkirinê, pirtûkên boyaxkirinê û tîgehan, formên nîrxandinê, materyalên testê, listeyên peyv/hevokan, pirtûkên xwendinê û çîrokên bi wêne yên ku li gorî Rêziknameya Pirtûkên Dersê û Amûrên Perwerdeyê ya Wezareta Perwerdeya Neteweyî ne, amûr û kereyên teknolojîk, neynîk, kronometre, jimêrker, metronom hwd. bîn bikaranîn. Bi mezinan re jî divê amûr û materyalên li gorî temen, pîşe û taybetmendiya sosyocandî yên wan bîn bikaranîn. Di rêza plana perwerdeyê ya kesî de divê bi navenda rêberî û lêkolînê ya ku pê ve girêdayî ye, eger hebe bi dibistan an saziya ku diçe û bi saziya din ên tîkildar re hevkarî bê kirin. Der barê plana perwerdeyê ya kesî, xebatên ku dê bîn kirin û pêşniyaran de, eger hebe, divê bi personelê saziya/dibistana ku diçe (mamosteyê polê, mamosteyê rêber, mamosteyê perwerdeya taybet, mamosteyê şaxê, psîkologê saziyê, pêşxerê kesan, perwerdekarê kesan, bijîşk hwd.) re nêrîn bîn guhertin û pêşketina kesî bê piştgirîkirin. Dema pêwîst be dikare bi psîkolog, psîkiyatrist, mamosteyê rêber, pisporê KBB (guh-poz-qirik), pisporê nexweşiyên zarokan, pisporê cerrahiya plastîk, nêrolog, pisporê ortodontiyê/bijîşkê diranan re jî hevkarî bê kirin. Divê ji saziya perwerdeyê ya ku kes lê qeydkirî ye re, pêşniyar ber bi lihevanên û guherînên hînkirinê (jîngeha polê, rêbaza hînkirinê, cewhera rênişandanên mamoste, dema ku ji bo temamkirina çalakiyê tê dayîn, hejmara çalakiyê, dayîna demê ji bo dubarekirina çalakî/xebatê, xebatên bi kom hwd.) ve bîn kirin. Ji bo misogerkirina derbasbûna bo jiyana civakî ya bidestxistinê ku kesê perwerdeya piştgirî werdigire di pêvajoya perwerdeyê de bi dest xistine û ji bo dewlemendiya ezmûnê, divê di bernameya perwerdeya ferdî de cih ji çalakiyên wek lîstîk, drama, şano, geşt, werziş hwd. yên ku dê tê de bi derdora xwe re ragihandinê deyne re bê dayîn. Divê kes û malbat der barê çalakiyên civakî û çandî de bîn agahdarkirin û bîn rêberîkirin ku dê demê xwe tê de binirxînin, wek îzcîfî, şano, çalakiyên werzişî, lêdana amûra mûzîkê, wênekêşî, çalakiyên li gorî kar û pîşeyê wan hwd. yên ku dikarin piştgirî bidin pêşketina jêhatîbûnên ziman û axaftinê. Dema hewce bike, ji aliyê personelê ku bernameyê disepîne ve dikare di çarçoveya bernameya perwerdeya piştgirî de piştgiriya pisporê bê wergerin. Perwerdeya piştgirî dikare di navbera hemû temenan (0-99) de bê dayîn.

1. Navê Modulê	AXAFTINA HERIKBAR Blok, dubarekirin, dirêjkirin û leza ne asayî ya ku di herikbariya axaftinê ya kesên bi astengiya ziman û axaftinê de tê dîtin
1. Armanca Modulê	jînavbirina wê, zêdekirina herikbariya axaftinê û bikaranîna axaftina herikbar di jiyana rojane de li jîngehên axaftinê yên cuda tê armanckirin.
1. Beşên Modulê	Pelteşî, Axaftina Bilez-Xerabûyî Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
	1.1.1. Di dema axaftinê de kontrola bêhnê misoger dike.	1.1.1.1. Beriya destpêkirina axaftinê bêhnê distîne. 1.1.1.2. Dema bêhnê dide der diaxe.	
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 1.1. Pelteşî	1.1.2. Bi rêxistina prozodiya axaftinê diaxe.	1.1.2.1. Di dema axaftinê de li cihên guncaw kirp dike. 1.1.2.2. Di dema axaftinê de hilkeftin-daketinê di tona dengî de bi awayekî guncaw rêk dike. 1.1.2.3. Di dema axaftinê de bi leza guncaw diaxe.	Ji bo tevgera armanckirî 1.1.2.1. tê armanckirin ku bi misogerkirina kirina guherînê bi hişmendî di bilindahiya deng û perdeya dengî ya kesî de, ew peyvan û cureyên hevokên cuda bi kirpa rast biafirîne. Ji bo tevgera armanckirî 1.1.2.3. tê armanckirin ku bi misogerkirina kirina rawestanê guncaw ên kesî di dema axaftinê de, ew leza axaftinê kontrol bike.
Beş 1.1. Pelteşî	1.1.3. Herikbar diaxe.	1.1.3.1. Kîteyan herikbar dibêje. 1.1.3.2. Peyvên bi dirêjahiya zêdedibe herikbar dibêje. 1.1.3.3. Komên peyvan herikbar dibêje. 1.1.3.4. Di asta hevokê de herikbar diaxe.	Ji ber ku di kesên bi herikbarî diaxivin de jî carinan axaftina ne herikbar (rawestanê kurt, dubarekirin, peyva valahîdagirtinê (wek bikaranîna “himm”, “uuu”, “şey”, “yanî”) dikare bê çavdêrkirin, divê ji kesî neyê hêvîkirin ku %100 performansa axaftina herikbar nîşan bide.
Beş 1.1. Pelteşî	1.1.4. Herikbar dixwîne.	1.1.4.1. Kîteyan herikbar dixwîne. 1.1.4.2. Peyvên bi dirêjahiya zêdedibe herikbar dixwîne. 1.1.4.3. Komên peyvan herikbar dixwîne. 1.1.4.4. Hevokan herikbar dixwîne.	Divê ji kesî neyê hêvîkirin ku %100 performansa xwendina herikbar nîşan bide.
Beş 1.1. Pelteşî	1.1.5. Axaftina herikbar li kes, jîngeh û rewşên cuda gelemperî dike.	1.1.5.1. Bi kesên cuda re herikbar diaxe. 1.1.5.2. Li jîngehên cuda herikbar diaxe. 1.1.5.3. Di rewşên cuda de herikbar diaxe.	
Beş 1.1. Pelteşî	1.1.6. Bi bertekên hestiarî yê neyînî yê ber bi pelteşiya xwe ve serî derdixe.	1.1.6.1. Tevgerên pelteşiyê pênase dike. 1.1.6.2. Tevgerên pelteşiyê teqlîd dike. 1.1.6.3. Dema bi terapîst re diaxe û peltiqî, tevî hestên neyînî yê derdikevin holê, axaftina xwe didomîne. 1.1.6.4. Dema bi kesên cuda re diaxe û peltiqî, tevî hestên neyînî yê derdikevin holê, axaftina xwe didomîne. 1.1.6.5. Dema li jîngehên cuda diaxe û peltiqî, tevî hestên neyînî yê derdikevin holê, axaftina xwe didomîne. 1.1.6.6. Dema di rewşên cuda de diaxe û peltiqî, tevî hestên neyînî yê derdikevin holê, axaftina xwe didomîne.	Ji bo tevgera armanckirî 1.1.6.1. dubarekirina deng, kîte an peyva yekkîteyî, dirêjkirina deng, blokên bi deng an bêdeng. Ji bo tevgera armanckirî 1.1.6.2. teqlîdkirina te-te-te-tekraran. Teqlîdkirina Uuuuudirêjkirinan. Teqlîdkirina blokan.
Beş 1.1. Pelteşî	1.2.1. Diyar dike ku bi lez-xerabûyî diaxe.	1.2.1.1. Guherînê di leza axaftinê de ferq dike. 1.2.1.2. Axaftina bilez-xerabûyî ji axaftina asayî ferq dike.	Tê hêvîkirin ku kes ji taybetmendiyên axaftina xwe ya bilez-xerabûyî haydar be û taybetmendiyên axaftinê bi awayekî guncaw derbibire.
Beş 1.1. Pelteşî	1.2.2. Di dema axaftinê de kontrola rast a bêhnê misoger dike.	1.2.2.1. Beriya destpêkirina axaftinê bêhnê distîne. 1.2.2.2. Dema bêhnê dide der diaxe.	Ji ber ku di kesên ku vê pirsgirêkê dijîn de domandina axaftinê dema bêhnstendinê dikare bê çavdêrkirin, tê hêvîkirin ku kes dema bêhnê distîne raweste û axaftina xwe dema bêhnê dide der pêk bîne. Tê hêvîkirin ku kes dema diaxe ne hewayê ber bi hundir ve, hewayê ber bi derve ve bi kar bîne.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 1.2. Axaftina Bîlez-Xerabûyî	1.2.3. Bi rêxistina prozodiya axaftinê diaxive.	1.2.3.1. Di dema axaftinê de li cihên guncaw kirp dike. 1.2.3.2. Di dema axaftinê de hilkeftin-daketinên di tona dengî de bi awayekî guncaw rêk dike. 1.2.3.3. Di dema axaftinê de bi leza guncaw diaxive.	Ji bo tevgera armanckirî 1.2.3.1. tê armanckirin ku bi misogerkirina kirina guherînên bi hişmendî di bilindahiya deng û perdeya dengî ya kesî de, ew peyvan û cureyên hevokên cuda bi kirpa rast biafirîne. Ji bo tevgera armanckirî 1.2.3.3. tê armanckirin ku bi misogerkirina kirina rawestanên guncaw ên kesî di dema axaftinê de, ew leza axaftinê kontrol bike.
Beş 1.2. Axaftina Bîlez-Xerabûyî	1.2.4. Tam û têgihîştinbar diaxive.	1.2.4.1. Peyvên bi dirêjahiya zêdedibe tam û têgihîştinbar dibêje. 1.2.4.2. Komên peyvan tam û têgihîştinbar dibêje. 1.2.4.3. Di asta hevokê de tam û têgihîştinbar diaxive. 1.2.4.4. Di asta vegotinê de tam û têgihîştinbar diaxive. 1.2.4.5. Bi terapîst re tam û têgihîştinbar diaxive û sohbet dike.	Di kesên ku vê pîrsgirêkê dijîn de avêtina deng û kîteyan ji nav peyvê, ya peyvan ji nav hevokê an afirandina wan a li ser hev dikare bê dîtin. Gotina “Tam” ji bo rewşên ku vî cureyî kêmasî tê de tune ne hatiye bikaranîn.
Beş 1.2. Axaftina Bîlez-Xerabûyî	1.2.5. Axaftina tam û têgihîştinbar li kes, jîngeh û rewşên cuda gelemperî dike.	1.2.5.1. Bi kesên cuda re tam û têgihîştinbar diaxive. 1.2.5.2. Li jîngehên cuda tam û têgihîştinbar diaxive. 1.2.5.3. Di rewşên cuda de tam û têgihîştinbar diaxive.	

2. Navê Modulê	ZIMAN
2. Armanca Modulê	Pêşxistina jêhatîbûnên zimanî yên serdema beriya peyvê û ya serdema peyvê ya kesên bi astengiya ziman û axaftinê tê armanckirin.
2. Beşên Modulê	Serdema Beriya Peyvê, Serdema Peyvê Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 1.2. Axaftina Bîlez-Xerabûyî	2.1.1. Têkiliya çavan datîne.	2.1.1.1. Bi demeke kurt li rûyê kesê hemberî xwe dinêre. 2.1.1.2. Bi şopandina dev û rûyê kesê ku diaxive, bi wî re têkiliya çavan datîne. 2.1.1.3. Dema navê wî tê gotin, bi kesî re têkiliya çavan datîne.	
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.1. Serdema Beriya Peyvê	2.1.2. Baldariya hevbeş datîne.	2.1.2.1. Baldariya xwe ber bi kesê hemberî xwe an ber bi tiştî ve dizivîrîne. 2.1.2.2. Bi mezinî re bi hev re li tişt an wêneyan dinêre. 2.1.2.3. Li tiştê/wêneyê ku bi tiliyê tê nîşandan dinêre. 2.1.2.4. Tiştên ku li dora xwe dibîne bi îşaretkirinê nîşanî mezinî dide.	
Beş 2.1. Serdema Beriya Peyvê	2.1.3. Dorê digire.	2.1.3.1. Li jîngeha lîstikê an li jîngeha xwezayî piştî şopandina tevgera mezinî, bi kirina heman tevgerê dorê digire. 2.1.3.2. Li jîngeha lîstikê an li jîngeha xwezayî piştî guhdarîkirina mezinî, bi derxistina heman dengî dorê digire. 2.1.3.3. Dema dilîze li benda dora xwe dimîne.	Ji bo tevgera armanckirî 2.1.3.1. mezin çend caran li def dixe. Çend çirkeyan disekine û dîsa li def dixe. Tê hêvîkirin ku kes jî bi kirina heman tevgerê dorê bigire. Ji bo tevgera armanckirî 2.1.3.2. mezin dema erebeyê dajo dengê “nn” derdixe. Çend çirkeyan disekine û bi ajotina erebeyê ya dubare dîsa dengê “nn” derdixe. Tê hêvîkirin ku kes jî heman deng an dengêkî dişibe wî derxîne. Ji bo tevgera armanckirî 2.1.3.3. tê hêvîkirin ku di dema çalakiyên lîstikê yên guncaw ji bo dorgirtinê de, wek avêtina şeklan nav qutiya şeklan, danîna kubeyan li ser hev, bi mezinî re bi dorgirtinê bilîze û dema dor tê mezinî li bendê bimîne.
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.1. Serdema Beriya Peyvê	2.1.4. Teqlîdê dike.	2.1.4.1. Tevgerên laş teqlîd dike. 2.1.4.2. Bi bikaranîna tiştan teqlîdê dike. 2.1.4.3. Tevgerên dev û rû teqlîd dike. 2.1.4.4. Dengên jîngehê teqlîd dike. 2.1.4.5. Dengên axaftinê teqlîd dike. 2.1.4.6. Kîteyan teqlîd dike.	Ji bo tevgera armanckirî 2.1.4.1. teqlîdkirina tevgera çepikdanê dikare wek nimûne bê dayîn. Di tevgera armanckirî 2.1.4.2. de tê hêvîkirin ku tiştan bi awayekî li gorî fonksiyona wan an ne li gorî wê, bi teqlîdê bi kar bîne. Nm. Erebeyê bi armanc herî kêr di aliyekî de li dirêjahiya maseyê dajo. Îskanê bi armanc herî kêr di aliyekî de li dirêjahiya maseyê dajo. Di tevgera armanckirî 2.1.4.3. de jêhatîbûnên wek vekirin-girtina dev, werimandin û lêxistina alîkê rû, derxistin û livandina ziman, girêdana birûyan tîr hêvîkirin. Ji bo tevgera armanckirî 2.1.4.4. dengê baranê, dengê bayê dikarin wek nimûne bên dayîn.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
			Di tevgera armanckirî 2.1.4.5. de tê hêvîkirin ku dengên axaftinê yên dengdêr û dengdar teqlîd bike. Di serî de teqlîdkirina dengdêran û dengên pêşîn ên dîtbar ên wek “p, b, m” dikare bê xebitandin.
Beş 2.1. Serdema Beriya Peyvê	2.1.5. Di navbera wateyên peyv û hevokên ku di jiyana wî ya rojane de cih digirin de têkiliyê datîne.	2.1.5.1. Tiştê/wêneyê tiştê ku navê wî tê gotin nîşan dide. 2.1.5.2. Wêneyê kirdeya hatî gotin nîşan dide. 2.1.5.3. Nîşan dide ka kirdeya hatî gotin çawa tê kirin. 2.1.5.4. Beşa laş a hatî gotin nîşan dide. 2.1.5.5. Bi têgihiştina wateya hevokên ku mezin bi kar tîne, bertekên li gorî çarçoveyê dide.	Di tevgera armanckirî 2.1.5.5. de, piştî bihîstina hevoka “Piştî ku karê me qediya em ê biçin parkê.” bi destên xwe îşaretekê ku kaşokê diyar dike bike an ji pencereyê parkê nîşan bide, wekî din.
Beş 2.1. Serdema Beriya Peyvê	2.1.6. Rênîşandanan bi cih tîne.	2.1.6.1. Rênîşandanên bi kirdeyeke tenê û bi jestan re tîne dayîn bi cih tîne. 2.1.6.2. Rênîşandanên bi kirdeyeke tenê bi cih tîne. 2.1.6.3. Dema tê xwestin, tiştêkî ku nas dike/dizane ji odeyeke din tîne.	
Beş 2.1. Serdema Beriya Peyvê	2.1.7. Ji bo ragihandinê jestan bi kar tîne.	2.1.7.1. Ji bo kişandina baldariyê jestê bi kar tîne. 2.1.7.2. Ji bo xwestina tiştî jestê bi kar tîne. 2.1.7.3. Ji bo xwestina kirdeyê jestê bi kar tîne. 2.1.7.4. Ji bo xwestina zanyariyê jestê bi kar tîne. 2.1.7.5. Ji bo redkirinê jestê bi kar tîne. 2.1.7.6. Ji bo silavdanê jestê bi kar tîne. 2.1.7.7. Ji bo rêkxistina civakî jestê bi kar tîne. 2.1.7.8. Ji bo lîstika civakî jestê bi kar tîne.	Di tevgera armanckirî 2.1.7.1. de ji bo kişandina baldariyê cilê mezinî dikişîne. Di tevgera armanckirî 2.1.7.2. de ji bo bidestxistina pêlîstoka ku dixwaze, pêlîstokê îşaret dike. Di tevgera armanckirî 2.1.7.3. de kes, ji ber ku dixwaze mezin pirtûkê bixwîne, destê mezinî datîne ser pirtûkê. Di tevgera armanckirî 2.1.7.4. de kes dema bi mezinî re li pirtûka bi wêne dinêre tiştêkî îşaret dike û diyar dike ku li bendê ye mezin navê tiştî bibêje. Di tevgera armanckirî 2.1.7.5. de dema xwarineke ku naxwaze jê re tê pêşkêşkirin, bi destê xwe wê dipehîne. Di tevgera armanckirî 2.1.7.6. de dema rastî kesekî tê, bi wateya “silav” destê xwe dihejîne. Di tevgera armanckirî 2.1.7.7. de ji bo diyarkirina ku dixwaze bê hilgirtin nav hemêzê, milên xwe bilind dike. Di tevgera armanckirî 2.1.7.8. de lîstika ce-e dilîze.
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.1. Serdema Beriya Peyvê	2.1.8. Lîstikê dilîze.	2.1.8.1. Ji bo vedîtîne lîstikê dilîze. 2.1.8.2. Lîstika têkilîdar dilîze.	Di tevgera armanckirî 2.1.8.1. de tê hêvîkirin ku bi lêxistin, birina dev, hejandin û avêtina tiştan lîstikên vedîtîne bilîze. Dema ev tevgera armanckirî tê xebitandin,

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		2.1.8.3. Lîstika fonksiyonel dilîze. 2.1.8.4. Bi bikaranîna tiştêkî wek tiştêkî din lîstikê dilîze (lîstika oto-sembolîk). 2.1.8.5. Lîstika sembolîk a yek qonaxî dilîze. 2.1.8.6. Lîstika sembolîk a yekbûyî dilîze. 2.1.8.7. Lîstika sembolîk a plansazkirî dilîze.	divê pêlîstokên rengîn û bi ronahî yên ji materyalên bi tekstûr û cureyên cuda; pêlîstokên ku dema lê tê xistin an tîn hejandin dengên cuda derdixin bîn tercîhkirin. Di tevgera armanckirî 2.1.8.2. de çêkirina yapbozê, dagirtina qûmê nav satilê, avêtina şeklan nav qutîya şeklan dikarin wek nimûne bîn dayîn. Di vê qonaxê de dikare ji pêlîstokên wek qutiyên şeklan, texteya bizmaran sûd bê wergirtin. Ya girîng ew e ku kes li gorî tîkiliyên di navbera tiştan de bilîze û li ser tiştan kirdeyan pêk bîne. Di tevgera armanckirî 2.1.8.3. de ya girîng ew e ku kes bi tişt an tiştên biçûkkirî, bi awayekî li gorî fonksiyona tiştî bilîze. Bo nimûne dema erebeyêke pêlîstok dajo bêje “vinn”, wek ku ji îskanê vedixwe bike. Dema ev tevgera armanckirî tê xebitandin, dikarin tiştên rastîn an pêlîstokên ku biçûkkirina tiştan in bîn bikaranînin. Di tevgera armanckirî 2.1.8.4. de danîna qutîya qelemê ya sîlindirîk li şûna îskanê û wek ku vedixwe kirin dikare wek nimûne bê dayîn. Kes dizane ku ev qutîya qelemê û îskan tiştên cuda ne û fonksiyonên wan dizane, lê belê qutîya qelemê ya ku wek îskanê sîlindirîk e, ji derveyî fonksiyona wê bi kar tîne. Di tevgera armanckirî 2.1.8.5. de kes di vê qonaxê de tevgerên ku di qonaxên berê de li ser xwe pêk anîne, li ser kesên ji derveyî xwe û li ser tiştên wek bûka pêlîstok pêk tîne. Bo nimûne şêkîrîna porê bûka xwe. Di tevgera armanckirî 2.1.8.6. de kes di vê qonaxê de tevgerên lîstika sembolîk ên li pey hev nîşan dide. Dikare heman kirdeyê li ser kirdeyên cuda li pey hev pêk bîne. Bo nimûne bi kevçiyekê pêşî wek ku ew bi xwe dixwe dike, paşê wek ku dide bûka xwe dike, paşê dîsa wek ku ew bi xwe dixwe dike. An jî li ser heman kirdeyî kirdeyên lîstika sembolîk ên li pey hev pêk tîne. Bo nimûne piştî ku wek ku porê bûka xwe dişo dike, bi şêh şêh dike. Dema tê xebitandin, divê bê armanckirin ku lîstika sembolîk a herî kêr sê qonaxî bilîze, yanî sê şeman bike yek. Di tevgera armanckirî 2.1.8.7. de kes di vê qonaxê de pêşî lîstika xwe di hişê xwe de plan dike, paşê di rêza plana xwe de niyeta xwe kontrol dike. Tiştên ku di navbera wan de dişibandin tune ne li şûna hev bi kar tîne (bo nimûne di dema lîstikê de qutîya solan ji bûka xwe re dike nivîn) an jî beşên laş li şûna tiştêkî ku tune ye bi kar tîne (bi çemandina tiliyên xwe wan li şûna şêh bi kar tîne û porê xwe şêh dike). *Dema armanca lîstikê tê xebitandin, ji bilî tevgerên armanckirî yên lîstikê divê

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
			zêdekirina rêjeya (dema) lîstikkirinê, cur bi curbûna kirdeyên lîstikê (hejmara kirdeyên ku bi pêlîstokê tên pêkanîn û hejmara lîstikên hatine lîstin), aloziya lîstikê jî (asta pêşketina kirdeyên lîstikê û hejmara rêzikên ku di lîstikê de tên bikaranîn) bê armanckirin.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.1.	2.2.1. Peyvan di rewş/çarçoveyên cuda de ferq dike.	2.2.1.1. Li endamê malbatê yê hatî gotin (wêne an endamê malbatê bi xwe) dinêre/endamê malbatê nîşan dide. 2.2.1.2. Dema tê pirsîn "... (navê kesî) li ku ye?" xwe nîşan dide. 2.2.1.3. Tişt/wêneyên ku peyvên di jiyana wî ya rojane de pir rastî wan tê temsîl dikin nîşan dide. 2.2.1.4. Kirdeya hatî gotin li ser wêneyê nîşan dide. 2.2.1.5. Bi tevgerên xwe nîşan dide ka kirdeya hatî gotin çawa tê kirin.	Di tevgera armanckirî 2.2.1.1. de dema li wêneyên ku endamên malbatê tê de ne tê nêrîn û tê pirsîn "Dayik li ku ye?", tê hêvîkirin ku kes dayika xwe ji nav endamên din ên malbatê hilbijêre û nîşan bide. Di tevgera armanckirî 2.2.1.2. de dema di dema lîstikê de tê pirsîn "... li ku ye?", tê hêvîkirin ku kes xwe nîşan bide. Di tevgera armanckirî 2.2.1.3. de kes di dema lîstikê de, ji nav pêlîstokên bi şeweya sebzeyan ya ku navê wê tê gotin dide. Dema li pirtûkê dinêre û tê pirsîn "Ereb li ku ye?" erebeyê nîşan dide. Di tevgera armanckirî 2.2.1.4. de dema li qerta bi wêne an li pirtûkê dinêre, wêneyê ku kirdeya hatî gotin temsîl dike ji nav yên din ferq dike û nîşan dide. Di tevgera armanckirî 2.2.1.5. de dema tê pirsîn "Em destên xwe çawa dişon?", tê hêvîkirin ku kes wek ku destên xwe dişo bike û nîşan bide ka kirde çawa tê kirin.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.2. Tişt/wêneyê ku têkiliyên di navbera peyvan de temsîl dike nîşan dide.	2.2.2.1. Tişt/wêneyê ku li peyvên bi wateya dijber tê nîşan dide. 2.2.2.2. Wêneyê ku li peyvên demê diyar dikin tê nîşan dide. 2.2.2.3. Wêneyê ku li peyvên cih-alî-rewşê diyar dikin tê nîşan dide. 2.2.2.4. Tişt/wêneyan li gorî kategoriyan wan bi kom dike.	Di tevgera armanckirî 2.2.2.1. de peyvên ku ji aliyê wateyê ve dijberê hev in, wek mezin-piçûk, ciwan-pîr, dirêj-kurt, bi tişt û wêneyên rastîn tên xebitandin. Di tevgera armanckirî 2.2.2.2. de peyvên ku demê diyar dikin, wek beşên rojê (sibeh, êvar, şev hwd.) û navên demsalan, dikarin li ser qertên bi wêne û pirtûkan bîn xebitandin. Di tevgera armanckirî 2.2.2.3. de peyvên ku cih û pozîsyonên tiştan li gorî hev (li bin, li ser, li kêlek, di hundir de hwd.) û rewşên wan (nêzî wê, dûrî wê hwd.) diyar dikin, bi tiştên rastîn tên xebitandin. Di tevgera armanckirî 2.2.2.4. de kategoriyan ku tişt jê re ne bi wêneyan, eger pêkan be bi tiştên rastîn ên sê alî tên xebitandin. Di serî de tê hêvîkirin ku kes polînkirinê bike, paşê navê kategoriye bibêje. Bo nimûne qertên wesayît, cil, fêkî li gorî kategoriyan xwe bi awayekî guncaw tên polînkirin û paşê bi şewazê "Em ji van hemûyan re bi hev re dibêjin wesayît/ cil/fêkî." tên navandin.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.3. Rênîşandanên bi rêz bi cih tîne.	2.2.3.1. Rênîşandanên bi rêz ên bi du kirdeyan bi cih tîne. 2.2.3.2. Rênîşandanên bi rêz ên bi sê kirdeyan bi cih tîne.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.3.1. “Qutiya qelemên xwe derxe, boyaxan têxe hundirê wê!” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.3.2. “Qutiya qelemên xwe derxe, boyaxan têxe hundirê wê, maseya xwe paqij bike!”
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.4. Bi derbirînen yek peyvî ragihandinê datîne.	2.2.4.1. Ji bo kişandina baldariyê peyveke tenê bi kar tîne. 2.2.4.2. Ji bo daxwazkirina tiştî peyveke tenê bi kar tîne. 2.2.4.3. Ji bo daxwazkirina kirdeyê peyveke tenê bi kar tîne. 2.2.4.4. Ji bo redkirina tiştan peyveke tenê bi kar tîne. 2.2.4.5. Ji bo redkirina kirdeyan peyveke tenê bi kar tîne. 2.2.4.6. Ji bo silavdanê peyveke tenê bi kar tîne.	Di tevgera armanckirî 2.2.4.1. de kes ji bo nîşandana çalakiya ku bi wê re eleqedar dibe, çalakiyê nîşanî mezinî dide û dibêje “binêre”. Di tevgera armanckirî 2.2.4.2. de kes ji bo bidestxistina tiştê dibêje “bide” an navê tiştî dibêje. Di tevgera armanckirî 2.2.4.3. de kes ji bo pêkhatina kirdeyeke ku jê hez dike peyvên tenê yên wek “dîsa, bike, hêj” bi kar tîne. Di tevgera armanckirî 2.2.4.4. de kes ji bo redkirina tiştê ku naxwaze (xwarineke ku jê hez nake, pêlîstok hwd.) peyveke tenê ya wek “na, naxwazim” bi kar tîne. Di tevgera armanckirî 2.2.4.5. de kes ji bo redkirina kirdeyeke ku naxwaze peyveke tenê ya wek “na, neke, naxwazim” bi kar tîne. Di tevgera armanckirî 2.2.4.6. de kes ji bo silavdanê peyveke tenê ya wek “silav” bi kar tîne.
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.5. Bi derbirînen ji du peyvên pêk tîne ragihandinê datîne.	2.2.5.1. Komikên peyvên ên ji kirde û bireserê pêk tîne bi kar tîne. 2.2.5.2. Komikên peyvên ên ji kirde û lêkerê pêk tîne bi kar tîne. 2.2.5.3. Komikên peyvên ên ji bireser û lêkerê pêk tîne bi kar tîne. 2.2.5.4. Komikên peyvên ên bi rengdêr bi kar tîne. 2.2.5.5. Komikên peyvên ên bi hoker bi kar tîne. 2.2.5.6. Komikên peyvên ên bi cînav bi kar tîne. 2.2.5.7. Komikên peyvên ên bi daçek bi kar tîne. 2.2.5.8. Bi pêkhateya hêsan pirsê dipirse.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.5.1. “Anne top”, “Dede araba”, “Baba bebek” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.5.2. “Baba gel!”, “Anne bak!”, “Dede ver!” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.5.3. “Mama al!”, “Su ver!”, “Top dûtû.”, hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.5.4. “Cici köpek”, “Küçük kuş”, “Minik kedi” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.5.5. “Baba dışarıda!”, “Hadi gidelim!”, “Şimdi gel!” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.5.6. “Benim topum.”, “Kendim yaptım.”, “Kimse yok!” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.5.7. “Soğuk değil.”, “Bu kadar.” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.5.8. “Bu ne?” “Kim geldi?” “Top nerede?” “Kaç

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
			şeker?" hwd. *Ji ber ku tê hêvîkirin ku hevokên bi pêkhateya di van armancan de bi demê re ji aliyê dirêjahiyê ve zêde bibin, di armancên paşê de hevokên bi heman pêkhateyê nehatine dubarekirin. *Armanc wek rêzimana hevokê hatine destgirtin lê belê pêwîst e niyetên ragihandinê jî di pêkhateyên hevokê yên pêş dikevin de bîr destgirtin.
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.6. Bi derbirînên ji sê an zêdetir peyvan pêk tên ragihandinê datîne.	2.2.6.1. Derbirînên hêsan bi kar tîne. 2.2.6.2. Derbirînên alozî bi kar tîne. 2.2.6.3. Pirsê dipirse.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.6.1. "Burada kuşlar var.", "Bugün okula gitmeyeceğim.", "Yemeğimi okulda yiyorum." hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.6.2. "Kar yağınca oynarız.", "Yap da görelim!", "Kuş, yavrularına yemek almaya gitmiş.", "Bunu temizlemeni söylemiştim.", "Bana 'Sen oynama!' dedi." Ji bo tevgera armanckirî 2.2.6.3. "Köpekler nasıl yüzer?", "Babam ne zaman geldi?", "Balıklar uyur mu?", "Biz neden eve gittik?", "Hangisi babanın arabası?"
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.7. Bi mezin/hevalê xwe re sohbet dike.	2.2.7.1. Bersivê dide hewldana destpêkirina sohbetê ya mezin/hevalê xwe. 2.2.7.2. Sohbeta ku bi mezin/hevalê xwe re hatiye destpêkirin didomîne. 2.2.7.3. Di dema sohbeta bi mezin/hevalê xwe re dorê digire. 2.2.7.4. Bi mezin/hevalê xwe re sohbetê dide destpêkirin. 2.2.7.5. Sohbeta bi mezin/hevalê xwe re diqedîne.	
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.8. Pirsên ku di dema sohbetê de tên pirsîn bibersivîne.	2.2.8.1. Bersivê dide pirsên ku bersiva wan Erê/Na ye. 2.2.8.2. Bersivê dide pirsên 5N1K. 2.2.8.3. Bersivê dide pirsên mantiqmeşandinê. 2.2.8.4. Bersivê dide pirsên texmînkirinê. 2.2.8.5. Bersivê dide pirsên vegerandinê.	
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.9. Di dema sohbetê de pirsê dipirse.	2.2.9.1. Pirsên ku bersiva wan erê/na ye dipirse. 2.2.9.2. Pirsên 5N1K dipirse. 2.2.9.3. Pirsên mantiqmeşandinê dipirse. 2.2.9.4. Pirsên texmînkirinê dipirse. 2.2.9.5. Pirsên vegerandinê dipirse.	
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.10. Rênişandanên alozî bi cih tîne.	2.2.10.1. Rênişandanên alozî yên bi 2-3 kirdeyan dişopîne. 2.2.10.2. Rênişandanên ne bi rêz dişopîne.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.10.1. "Wêneyê ji duh mayî boyax bike, ji pirtûka xwe çalakîyekê hilbijêre û çalakîyê bi hevalê xwe re temam bike!" Ji bo tevgera armanckirî 2.2.10.2. "Beriya ku tiştên xwe berhev bikî xebata xwe biqedîne û têxe dosyaya xwe!"

Beş	Armanç	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.11. Di derbirînên xwe de paşgirên tewangê yên ku tên ser navan di cih û rêza rast de bi kar tîne.	2.2.11.1. Paşgirên rewşê bi kar tîne. 2.2.11.2. Paşgirên xwedîtiyê bi kar tîne. 2.2.11.3. Paşgira cînava têkiliyê bi kar tîne. 2.2.11.4. Paşgira pirsê bi kar tîne. 2.2.11.5. Paşgirên lêkera alîkar bi kar tîne. 2.2.11.6. Paşgira îzafeyê bi kar tîne. 2.2.11.7. Paşgirên pirjimariyê bi kar tîne. 2.2.11.8. Paşgira wekheviyê bi kar tîne. 2.2.11.9. Paşgira amûrê bi kar tîne.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.1. yönelme: Okul-a, kalma: okul-da, belirtme: okul-u, ayrılma: okul-dan Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.2. yekjimara yekem (baba-m), yekjimara sêyem (kalem-i), yekjimara duyem (araba-n). Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.3. paşgira “-ki” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.4. “Mi, mı, mu, mü” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.5. “güzeldir.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.6. paşgira “-ın, -in” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.7. “-ler, -lar” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.8. “-ca, -ce” “Çocukça, bence, saatlerce, sınıfça, sessizce” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.11.9. paşgira “-le, -la”. “Kalemle, kolaylıkla” * Di vê armancê de tevgerên armanckirî bi hev re pêş dikevin. Ji ber vê yekê di rêzkirina tevgerên armanckirî de hiyerarşiyek tune ye. *Divê rêza xebitandina paşgiran li gorî amadebûna kesî bê diyarkirin. * Gotina “rêz” a ku di tevgera armanckirî de cih digire, rêza lêzêdebûna paşgirên ku tên ser peyvê diyar dike. Nm. elma-lar-ım/elma-ım-lar, bizim-ki-ler/bizim-ler-ki
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.12. Di derbirînên xwe de paşgirên tewangê yên ku tên ser lêkeran di cih û rêza rast de bi kar tîne.	2.2.12.1. Paşgirên raweya danasînê bi kar tîne. 2.2.12.2. Paşgirên raweya daxwazê bi kar tîne. 2.2.12.3. Paşgirên neyînîtiyê bi kar tîne. 2.2.12.4. Paşgirên pirsê bi kar tîne. 2.2.12.5. Paşgirên dema hevedudanî bi kar tîne.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.12.1. paşgirên borî bi -di (yap-tım), niha (gel-iyor), bê (al-acak), borî bi -miş (gel-miş), dema fireh (yap-ar). Ji bo tevgera armanckirî 2.2.12.2. “Yap-malı-sın, oku-r-sa-n, yap-a-yım, yap-sın.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.12.3. “Gel-me, oku-ma.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.12.4. “Gel-ir mi?”, “Alabilir miyim?” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.12.5. “Yarış-mış-tı, yi-yor-muş, oku-yordu.” * Di vê tevgera armanckirî de armancên jêrîn bi hev re pêş dikevin. Ev armanc ne hiyerarşik in. * Gotina “rêz” rêza lêzêdebûna paşgirên ku tên ser peyvê (morfosentaks) diyar dike. Bo nimûne “Elma-lar-ım/elma-ım-lar, bizimki-ler/bizim-ler-ki”
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.13. Di derbirînên xwe de paşgirên çêkirinê bi kar tîne.	2.2.13.1. Paşgirên ku ji navî nav çêdikin bi kar tîne. 2.2.13.2. Paşgirên ku ji navî lêker çêdikin bi kar tîne. 2.2.13.3. Paşgirên ku ji lêkerê nav çêdikin bi kar tîne. 2.2.13.4. Paşgirên ku ji lêkerê lêker çêdikin bi kar tîne.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.13.1. “-lik, -ce, -ci, -siz, -ki, -daş.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.13.2. “-le, -al, -da, -kır, -at.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.13.3. “-im, -gi, -gın, -ıcı, -ca.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.13.4. “-tı, -r, -dır, -l, -n, -ş.”
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.14. Têkiliyên wateyî yên di navbera peyvên de dibêje.	2.2.14.1. Têkiliya wateyî ya di navbera du peyvên de dibêje. 2.2.14.2. Têkiliya wateyî ya di navbera peyvên hevwater de dibêje. 2.2.14.3. Têkiliya wateyî ya di navbera peyvên hevdeng de dibêje. 2.2.14.4. Têkiliya wateyî ya di navbera peyvên bi wateya dijber de dibêje.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.14.1. “Kar ve buz ikisi de sudan oluşur, ikisi de soğuktur.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.14.2. “Kırmızı da al da aynı renktir.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.14.3. “Yaz sözcüğünün iki anlamı vardır birisi kalem ile yazmak birisi de mevsim olan yazdır.” Ji bo tevgera armanckirî 2.2.14.4. “Uzun-kısa, soğuk-sıcak zıt anlamlı sözcüklerdir.”

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.15. Peyvsaziya xwe pêş dixê.	2.2.15.1. Peyvên ku nû fêr bûye di axaftina xwe de bi kar tîne. 2.2.15.2. Peyvên têkildarî dem û pîvandîne di axaftinên xwe de bi kar tîne. 2.2.15.3. Bi sîdwergirtina ji nîşaneyên çarçoveyê wateya peyvên ku wateya wan nizane texmîn dike. 2.2.15.4. Di axaftinên xwe de girêdekên ku kêmtir ten bikaranîn bi kar tîne. 2.2.15.5. Di axaftinên xwe de peyvên ku hest û raman derdibirin bi kar tîne. 2.2.15.6. Peyvên ku li hember navên tiştan ten li gorî taybetmendiyên cur bi cur pêname dike.	Di tevgera armanckirî 2.2.15.1. de her çend wate her tim ne rast be jî, peyvên ku nû fêr bûye di axaftinên xwe de bi kar tîne. Nm. kesê ku peyva "titiz" nû fêr bûye dikare hevokeke wek "Odam her zaman çok titizdir." ava bike. Di rewşên wisa de divê ji bo bikaranîna gunçaw a peyvê bibe model. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.15.2. "Sedsal, vê mehê, nîv, lître" hwd. Di tevgera armanckirî 2.2.15.3. de dema der barê "fermê" de tê axaftin, her çend wateya peyva kayê nizanibe jî, ji tiştên ten gotin dest pê dike û wateya peyvê texmîn dike. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.15.4. "Meğer, üstelik, hiç olmazsa" hwd. Ji bo tevgera armanckirî 2.2.15.5. "Ji ber ku difikirî hevalê wî kêfxweş e, kêfxweş bû." Dema ev tevgera armanckirî tê xebitandin, dikarin qertên bi wêne yên ku rewş/bûyerên diyar û bertekên ku kes didin van rewş/bûyeran nîgarê dikin bînin bikaranîn. Di tevgera armanckirî 2.2.15.6. de bi nîgarkirina taybetmendiyên peyvan ên wek pîvan, şêwe, reng û fonksiyonê, peyvan pêname dike. Bo nimûne ji qertên bi wêne yên ku tiştê tenê tê de heye yek tê hilbijartin, taybetmendiyên tiştê di wêneyê de ten nîgarkirin û ji kesî tê xwestin ku tiştî texmîn bike. Piştî ku bi wî awayî modelê tê bûn, kes dorê digire, qertekê hildibijêre û bi nîgarkirina taybetmendiyên wê, tiştî pêname dike da ku yê hemberî wî texmîn bike.
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.16. Pirsên têkildarî çîrokeke kurt a ku guhdarî kiriye/xwendiyê dibersivîne.	2.2.16.1. Pirsên 5N1K yên têkildarî çîroka ku guhdarî kiriye/xwendiyê bi piştigirî wêneyan dibersivîne. 2.2.16.2. Pirsên 5N1K yên têkildarî çîroka ku guhdarî kiriye/xwendiyê bêtir nîşaneya dîtbarî dibersivîne. 2.2.16.3. Pirsên encamderxistinê yên têkildarî çîroka ku guhdarî kiriye/xwendiyê dibersivîne.	Di tevgera armanckirî 2.2.16.1. de tê hêvîkirin ku pirsên ber bi cih û dema ku çîrokê tê de derbas dibe, karakterên di çîrokê de û bûyer, rewş û zanyariyên ku di çîrokê de bi zelalî hatine derbirin ve, bi nêrîna qertên bi rêz/pirtûka çîroka bi wêne bibersivîne. Di tevgera armanckirî 2.2.16.2. de tê hêvîkirin ku pirsên ber bi cih û dema ku çîrokê tê de derbas dibe, karakterên di çîrokê de û bûyer, rewş û zanyariyên ku di çîrokê de bi zelalî hatine derbirin ve, bêtir ku li qertên bi rêz/pirtûka çîroka bi wêne binêre bibersivîne. Di tevgera armanckirî 2.2.16.3. de ev pirs in ku bersiva wan bi zelalî di çîrokê de tune ye û divê kes bi danîna têkiliyê di navbera zanyarî û ezmûnên jiyana xwe û tiştên di çîrokê de ten vegotin, wan bibersivîne. Wek pirsên mantiqmeşandin, vegeandin, texmînkirin û ramana sereke.
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.17. Çîrokê vedibêje.	2.2.17.1. Bûyerê ku bi serê wî de hatiye vedibêje. 2.2.17.2. Bi nêrîna qertên bi rêz çîroka têkildarî wêneyan	Dema tevgera armanckirî 2.2.17.1. tê xebitandin, bikaranîna nexşe/şemaya çîrokê tê pêşniyarkirin.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		vedibêje. 2.2.17.3. Çîrokeke ku jê re hatiye vegotin ji nû ve vedibêje. 2.2.17.4. Çîrokekê vedibêje ku têkildarî mijareke hêsan e û zanyariya dem, cih, kes û rêzkirina bûyeran dihevwîne. 2.2.17.5. Çîrokan vedibêje ku zanyariya cih, dem, kes, beşên bûyera destpêker, çareserî û encamê dihewînin. 2.2.17.6. Çîrokan vedibêje ku ji zêdetirî mijarekê pêk tînin. 2.2.17.7. Dema çîrokê vedibêje, ji bo ku çîrokê balkêş û heyecanî bike di tona dengî de guherînan çêdike.	Di tevgera armanckirî 2.2.17.2. de tê hêvîkirin ku ji bilî çîroka sereke ya ku hêmanên çîrokê dihevwîne, çîrokên ku mijarên zêde, bûyer û nîgarkirinên berfireh dihewînin vebêje.
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.18. Hevokên dirêj û alozî bi kar tîne.	2.2.18.1. Di axaftina xwe ya xwezayî de hevokên dirêj bi kar tîne. 2.2.18.2. Di axaftina xwe ya xwezayî de hevokên alozî bi kar tîne.	Tevgera armanckirî 2.2.18.1. hevokên hevedudanî, hevedudaniya tîkel, hevedudaniya hundir-hundir, hevoka tîkiliyê û hevedudaniya şertî diyar dike. * Dema ev armanc tînin xebitandin, dikare ji çalakiyên wek dubarekirina hevokên bi dirêjahî û aloziya ku hêdî hêdî zêde dibe, avakirina hevokên bi wate bi rêzkirina guncaw a peyvên ku bi rêzeke tevlihev hatine dayîn jî sûd bê wergirtin.
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.19. Erkên ku hişmendiya dengnasî (fonolojîk) hewce dikin rast bi cih tîne.	2.2.19.1. Nîşan dide/dibêje ku di hevokê de çend peyv hene. 2.2.19.2. Nîşan dide/dibêje ku di nav peyvê de çend kîte hene. 2.2.19.3. Bi yekkirina kîteyên hatine dayîn peyvê ava dike. 2.2.19.4. Peyva hatî dayîn li kîteyên wê parve dike. 2.2.19.5. Dibêje ka peyvên hatine gotin serwa ne an na. 2.2.19.6. Peyveke ku bi peyva hatî dayîn re serwa ye dibêje. 2.2.19.7. Dengê pêşîn ê peyva hatî dayîn dibêje. 2.2.19.8. Peyveke ku bi dengê hatî dayîn dest pê dike dibêje. 2.2.19.9. Dengê dawîn ê peyva hatî dayîn dibêje. 2.2.19.10. Bi yekkirina dengên hatine dayîn peyvê ava dike. 2.2.19.11. Peyva hatî dayîn li dengên wê parve dike. 2.2.19.12. Bi avêtina dengê li destpêk an dawiya peyva hatî dayîn, peyva nû ya çêdibe dibêje. 2.2.19.13. Peyveke ku bi dengê hatî dayîn diqede dibêje. 2.2.19.14. Bi guhertina dengê di peyvê de, peyva nû ya çêdibe dibêje.	Di tevgera armanckirî 2.2.19.1. de tiştê ku tê xwestin bê diyarkirin ev e ku kes hejmara peyvên di hevokê de bi qasî hejmara peyvan çepikdan, li maseyê xistin, pê li erdê xistin hwd. bi rîtmê nîşan bide/kes hejmara peyvên di hevokê de bibêje. Di tevgera armanckirî 2.2.19.2. de tiştê ku tê xwestin bê diyarkirin ev e ku kes hejmara kîteyên di nav peyvê de bi qasî hejmara kîteyan çepikdan, li maseyê xistin, pê li erdê xistin hwd. bi rîtmê nîşan bide/kes hejmara kîteyên di peyvê de bibêje. Di tevgera armanckirî 2.2.19.6. de peyva ku kes dibêje, dikare peyveke bêwate jî be ku bi peyva hatî dayîn re serwa ye.
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.20. Sohbetê fireh dike.	2.2.20.1. Di sohbeta bi komê de gotinê digire. 2.2.20.2. Dema di sohbetê de li tiştên tînin vegotin nagihîje, ravekirineke bêtir dixwaze. 2.2.20.3. Di dema sohbetê de bi ravekirin û sedemdayînê	* Xebitandina di dema çalakiya koma biçûk de tê pêşniyarkirin. Ji kesî tê xwestin ku der barê lehengekî ku jê hez dike, filmekî ku temaşe kiriye, mijarekê ku pê eleqedar dibe de di nav komê de biaxive. Di dema sohbeta komê de bi rêberî û nîşaneyan tê misogerkirin ku kes dema xwe li rêzikan dike, tevgerên

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		ramana xwe diparêze. 2.2.20.4. Li gorî rewşa têgihîştina guhdarî, di tiştên vedibêje de lihevanînan dike. 2.2.20.5. Zimanekî guncaw ji bo kesê ku pê re sohbet dike bi kar tîne. 2.2.20.6. Di dema sohbetê de bi sûdwergirtina ji nîşaneyên çarçoveyê digihîje tiştên ku bi zelalî nehatine gotin. 2.2.20.7. Di dema sohbetê de tona dengî, kirpandin û jestên xwe bi awayekî guncaw bi kar tîne.	armanckirî bi dest bixe.
Beş 2.2. Serdema Peyvê	2.2.21. Hişmendiya morfemê bi dest dixe/pêş dixe.	2.2.21.1. Peyva ku di hevokê de kêr hatiye hiştin, bi lêzêdekirina paşgira guncaw a li peyva guncaw temam dike.	Ji bo tevgera armanckirî 2.2.21.1. “Ablam marketten 20 tane yumurta aldı, eve gelirken ayağı takılıp düştü ve hepsi kırıldı.” Tê xwestin ku valahiya di hevokê de bi anîna paşgirên guncaw ên li peyva “yumurta” bê temamkirin. Tê xwestin ku hevoka “Ayşe her sabah kahvaltıda zeytin yer. Dün sabah da Ayşe kahvaltıda beş tane zeytin” bi anîna paşgira guncaw a li peyva “ye” bê temamkirin.

3. Navê Modulê	ZIMANÊ BIDEŞTIXISTÎ
3. Armanca Modulê	Tê armanckirin ku kesên bi astengiya ziman û axaftinê bi bikaranîna jêhatîbûnên ragihandinê yê ber bi têgihîştin û derbirîna zimên ve, di jiyana xwe ya rojane de bikaribin ragihandineke bi bandor deynin.
3. Beşên Modulê	Afazî, Astengiya Zanistî-Ragihandinî Armanc Ravekirin Têvgerên Armanckirî

Beş	Armanç	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 3.1. Afazî	3.1.1. Erkên ku têgihîştina bihîstinê hewce dikin bi cih tîne.	3.1.1.1. Fermanên hatine gotin bi cih tîne. 3.1.1.2. Wêneyê tiştê ku fonksiyona wî tê gotin nîşan dide. 3.1.1.3. Wêneyê ku aîdî kategoriyeke hatî gotin e nîşan dide. 3.1.1.4. Wêneyên aîdî peyvên hatine gotin nîşan dide. 3.1.1.5. Wêneyên aîdî komikên peyvên ên hatine gotin nîşan dide. 3.1.1.6. Hevokên hêsan ên hatine gotin bi wêneyên wan re hev dike. 3.1.1.7. Hevokên alozî yên hatine gotin bi wêneyên wan re hev dike. 3.1.1.8. Bersiva rast dide pirsên erê-na yên hêsan.	Komika peyvên, derbirîn in ku li hember tişt û têgehên ku ji bo vegotina wan hewcedarî bi zêdetirî peyvekê heye tîne. Bo nimûne “Kırmızı büyük araba”, “Kapının kolu” hwd.
Beş 3.1. Afazî	3.1.2. Derbirînen hatine gotin dubare dike.	3.1.2.1. Peyvên hatine gotin dubare dike. 3.1.2.2. Komikên peyvên ên hatine gotin dubare dike. 3.1.2.3. Hevokên hatine gotin dubare dike.	
Beş 3.1. Afazî	3.1.3. Bi dirêjahiya axaftinê ya guncaw bersiva pirsên ku jê re tîne kirin dide.	3.1.3.1. Bi dirêjahiya axaftinê ya guncaw bersiva pirsên ku zanyariya der barê wî de dihevin dide. 3.1.3.2. Bi dirêjahiya axaftinê ya guncaw bersiva pirsên ku zanyariya der barê derdora wî de dihevin dide.	Tê hêvîkirin ku kes bi dirêjahiya axaftinê ya li gorî pirs, rewş û çarçoveyê bersivê bide pirsên ku jê re tîne kirin. Tê hêvîkirin ku hejmara peyvên tîne bikaranîn û cur bi curbûna pêkhatiya rêzimanî li gorî pirsê guherîna nîşan bidin (bo nimûne dayîna bersiva bi dirêjahiya guncaw ji pirsên serî girtî, pirsên bi bijarte an pirsên serî vekirî re).
Beş 3.1. Afazî	3.1.4. Erkên têkildarî axaftina otomatîk bi cih tîne.	3.1.4.1. Heta hejmara tê xwestin bi rîtm dihejmêre. 3.1.4.2. Rojên hefteyê bi rêza rast dihejmêre. 3.1.4.3. Mehên salê bi rêza rast dihejmêre. 3.1.4.4. Tîpên alfabeyê bi rêza rast dihejmêre.	
Beş 3.1. Afazî	3.1.5. Erkên ku navandinê hewce dikin bi cih tîne.	3.1.5.1. Peyvên aîdî kategoriyeke hatî dayîn rêz dike. 3.1.5.2. Tişt/wêneyê tiştê ku tê nîşandan nav lê dike. 3.1.5.3. Bi bikaranîna nav/lêkerê bersiva pirsên tîne pirsîn dide.	
Beş 3.1. Afazî	3.1.6. Erkên ku têgihîştina xwendinê hewce dikin bi cih tîne.	3.1.6.1. Fermanên ku bi nivîskî hatine dayîn bi cih tîne. 3.1.6.2. Peyvên ku bi nivîskî hatine dayîn bi wêneyên wan re hev dike. 3.1.6.3. Komikên peyvên ên ku bi nivîskî hatine dayîn bi wêneyên wan re hev dike. 3.1.6.4. Hevokên ku bi nivîskî hatine dayîn bi wêneyên wan re hev dike. 3.1.6.5. Pirsên ku der barê nivîsa xwendiyê de tîne pirsîn dibersivîne.	

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 3.1. Afazî	3.1.7. Erkên ku xwendina bi deng hewce dikin bi cih tîne.	3.1.7.1. Hejmarên ku bi nivîskî hatine dayîn dixwîne. 3.1.7.2. Tîpên ku bi nivîskî hatine dayîn dixwîne. 3.1.7.3. Peyvên ku bi nivîskî hatine dayîn dixwîne. 3.1.7.4. Komikên peyvan ên ku bi nivîskî hatine dayîn dixwîne. 3.1.7.5. Hevokên ku bi nivîskî hatine dayîn dixwîne. 3.1.7.6. Nivîsa ku bi nivîskî hatiye dayîn dixwîne.	
Beş 3.1. Afazî	3.1.8. Erkên ku nivîsandinê hewce dikin bi cih tîne.	3.1.8.1. Bersivên pirsên tîpên dinivîse. 3.1.8.2. Hejmarên hatine gotin (bi reqeman) dinivîse. 3.1.8.3. Tîpên hatine gotin dinivîse. 3.1.8.4. Peyvên hatine gotin rast dinivîse. 3.1.8.5. Hevokên hatine gotin rast dinivîse. 3.1.8.6. Peyvên ku bi nivîskî hatine dayîn bi nêrînê dinivîse. 3.1.8.7. Komikên peyvan ên ku bi nivîskî hatine dayîn bi nêrînê dinivîse. 3.1.8.8. Hevokên ku bi nivîskî hatine dayîn bi nêrînê dinivîse.	
Beş 3.1. Afazî	3.1.9. Pêkhatiyên rêzimanî bi kar tîne.	3.1.9.1. Paşgirên ku tîpên ser navan diafirîne. 3.1.9.2. Paşgirên ku tîpên ser lêkeran diafirîne. 3.1.9.3. Hêmanên hevokê bi rêzkirina ji aliyê rêzimanî ve rast diafirîne.	
Beş 3.1. Afazî	3.2.1. Pirsên têkildarî cih, dem, rewş û kesên ku tê de ye dibersivîne.	3.2.1.1. Cihê ku lê ye dibêje. 3.2.1.2. Pirsên têkildarî dema ku tê de ye rast dibersivîne. 3.2.1.3. Pirsên têkildarî rewşa xwe rast dibersivîne. 3.2.1.4. Pirsên têkildarî wê yekê ku kesên li dora wî kî ne rast dibersivîne.	Tevgera armanckirî 3.2.1.1. ber bi oryantasyona kesî ya bo cih, dem, rewş û kesan ve ye. Ji bo tevgera armanckirî 3.2.1.3. dikarin pirsên ber bi wê yekê ve bînin pirsên ku pirsgerêka tenduristiyê ya dijî, pirsgerêkên ragihandinî/fizîkî yê dijî çî ne. Bo nimûne “Di milê te de felc heye?”

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.2. Reqem, peyv, hevok û çîroka kurt a bi dirêjahiya ku zêde dibe dubare dike.	3.2.2.1. Rêzikên hejmaran ên bi dirêjahiya zêdedibe dubare dike. 3.2.2.2. Rêzikên peyvan ên bi dirêjahiya zêdedibe dubare dike. 3.2.2.3. Hevokên bi dirêjahiya cuda dubare dike. 3.2.2.4. Çîrokeke kurt a ku guhdarî kiriye ji nû ve vedibêje.	Armanca 3.2.2. ber bi bîra demdemî ya kesî ve ye.
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.3. Bersiva rast dide pirsên têkildarî rabirdûya xwe.	3.2.3.1. Bersivê dide pirsên têkildarî rabirdûya xwe ya nêzîk. 3.2.3.2. Bersivê dide pirsên têkildarî rabirdûya xwe ya dûr.	

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.4. Bersiva rast dide pirsên ku bersiva wan erê-na ye.	3.2.4.1. Pirsên erê-na yên hêsan dibersivîne. 3.2.4.2. Pirsên erê-na yên alozî dibersivîne.	
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.5. Bersiva guncaw dide rewşên ku ber bi çareserkirina pirsgirêkê ve tîn dayîn.	3.2.5.1. Çareseriyên guncaw ên ji bo pirsgirêkên ku di jiyana rojane de pir rastî wan tê dibêje. 3.2.5.2. Çareseriyên guncaw ên ji bo pirsgirêkên ku di jiyana rojane de kêr rastî wan tê dibêje.	Ji bo armanca 3.2.5. “Mifteya xwe li malê ji bîr kir, tu çi dikî?”, “Tu dikarî ji yana xwe ya perwerdeyê vebêjî?”, “Cemed çima dihele?”
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.6. Bi rêxistina guncaw a ramanên xwe yên têkildarî rewşên hatine dayîn wan derdibire.	3.2.6.1. Ramanên xwe yên têkildarî bûyerên ku rêzeke demî dişopînin derdibire. 3.2.6.2. Ramanên xwe yên têkildarî bûyer/rewşên ku têkiliya sedem-encamê dihevin derdibire.	
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.7. Pirsgirêk/kirdeyên hejmarî yên hatine dayîn bi hesabkirinê çareser dike.	3.2.7.1. Kirdeyên hejmarî yên hêsan ên hatine dayîn bi hesabkirinê çareser dike. 3.2.7.2. Kirdeyên hejmarî yên alozî yên hatine dayîn bi hesabkirinê çareser dike.	Di çarçoveya armanca 3.2.7. de kirina hînkirina matematîkê nayê armanckirin. Hesabkirina kirdeyên hejmarî, di nav destwerdana ragihandina zanistî ya giştî de wek parçeyekî jêhatîbûna tevahîger cih digire.
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.8. Erkên ku xwendinê hewce dikin dike.	3.2.8.1. Fermanên ku bi nivîskî hatine dayîn bi cih tîne. 3.2.8.2. Hejmarên ku bi nivîskî hatine dayîn bi deng dixwîne. 3.2.8.3. Tîpên ku bi nivîskî hatine dayîn bi deng dixwîne. 3.2.8.4. Peyvên ku bi nivîskî hatine dayîn bi deng dixwîne. 3.2.8.5. Komikên peyvan ên ku bi nivîskî hatine dayîn bi deng dixwîne. 3.2.8.6. Hevokên ku bi nivîskî hatine dayîn bi deng dixwîne. 3.2.8.7. Nivîsa ku bi nivîskî hatiye dayîn bi deng dixwîne. 3.2.8.8. Pirsên ku der barê nivîsa xwendiyê de tîn pirsîn dibersivîne. 3.2.8.9. Peyvên ku bi nivîskî hatine dayîn bi wêneyên wan re hev dike. 3.2.8.10. Komikên peyvan ên ku bi nivîskî hatine dayîn bi wêneyên wan re hev dike. 3.2.8.11. Hevokên ku bi nivîskî hatine dayîn bi wêneyên wan re hev dike.	
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.9. Erkên ku pêvajokirina dîtbarî hewce dikin dike.	3.2.9.1. Ji nav tîp, reqem û şeklan yên dişibin hev/yên cuda ferq dike. 3.2.9.2. Ji nav xêzeya tevlihev a hatî dayîn tîp, reqem û şeklên tîn xwestin dibîne. 3.2.9.3. Li gorî xêzeya ku bi awayekî dîtbarî hatiye dayîn tîp, reqem û şeklan rêz dike. 3.2.9.4. Pozîsyona tîp, reqem û şeklên ku bi awayekî	Di armanca 3.2.9. de divê di rewşa ku kes xwendin û nivîsandinê zanibe bê nîrxandin û bê xebitandin. Di tevgera armanckirî 3.2.9.4. de pozîsyona tîp, reqem û şeklan wek li rastê hev, li kêleka hev, li bin hev, li paş hev hwd. diyar dike.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		dîtbarî hatine dayîn li gorî hev an di ser rûberekê de diyar dîke.	
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	3.2.10. Erkên nivîsandinê yê hatine dayîn bi cih tîne.	3.2.10.1. Bersivên pirsên tîne pirsîn rast dinivîse. 3.2.10.2. Hejmarên hatine gotin bi awayekî rast (bi reqeman) dinivîse. 3.2.10.3. Tîpên hatine gotin rast dinivîse. 3.2.10.4. Peyvên hatine gotin rast dinivîse. 3.2.10.5. Hevokên hatine gotin rast dinivîse. 3.2.10.6. Peyvên ku bi nivîskî hatine dayîn bi nêrînê dinivîse. 3.2.10.7. Komikên peyvan ên ku bi nivîskî hatine dayîn bi nêrînê dinivîse. 3.2.10.8. Hevokên ku bi nivîskî hatine dayîn bi nêrînê dinivîse.	

4. Navê Modulê	DENGÊ AXAFTINÊ
4. Armanca Modulê	Tê armanckirin ku kesên bi astengiya ziman û axaftinê bi ferqkirina dengên axaftinê, jêhatîbûna axaftina rast, hevaheng û li gorî taybetmendiyên dengnasî yên zimên pêş bixin.
4. Beşên Modulê	Astengiya Dengê Axaftinê (Artikulasyon) û Dengnasî (Fonolojî), Apraksiya Axaftinê ya Serdema Zarokatiyê Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 3.2. Astengiya Zanistî-Ragihandinî	4.1.1. Dengên axaftinê ferq dike.	4.1.1.1. Dengê armanckirî ji dengê ku ji aliyê fonetîk ve herî kêrîşibe wî ferq dike. 4.1.1.2. Dengê armanckirî ji dengê şaş ê ku li şûna wî tê afirandin ferq dike. 4.1.1.3. Pozîsyona dengê armanckirî ya di nav peyvê de nîşan dide/ dibêje.	Di tevgera armanckirî 4.1.1.1. de gotina “Dengê herî kêrîşibe” diyar dike ku deng ji aliyê fonetîk ve bi qasî pêkan bi taybetmendiya cuda bin. Nm. f-v bêtir taybetmendiya dişibin hev nîşan didin, lê taybetmendiya dişibin hev ên dengên f-k pir kêrîşin.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 4.1. Astengiya Dengê Axaftinê (Artikulasyon) û Dengnasî (Fonolojî)	4.1.2. Dengên axaftinê rast diafirîne.	4.1.2.1. Dengê armanckirî bi awayê îzole rast diafirîne. 4.1.2.2. Dengê armanckirî li destpêka kîteyê bi dengdêran re rast diafirîne. 4.1.2.3. Dengê armanckirî li dawiya kîteyê bi dengdêran re rast diafirîne. 4.1.2.4. Dengê armanckirî di navbera du dengdêran de rast diafirîne. 4.1.2.5. Dengê armanckirî di peyvên yekkîteyî de li destpêka kîteyê rast diafirîne. 4.1.2.6. Dengê armanckirî di peyvên yekkîteyî de li dawiya kîteyê rast diafirîne. 4.1.2.7. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de, di pozîsyona destpêka kîteyê-destpêka peyvê de rast diafirîne. 4.1.2.8. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de, di pozîsyona destpêka kîteyê/dawiya kîteyê-nav peyvê de rast diafirîne. 4.1.2.9. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de, di pozîsyona dawiya kîteyê-dawiya peyvê de rast diafirîne. 4.1.2.10. Dengê armanckirî di komikên peyvan de rast diafirîne. 4.1.2.11. Dengê armanckirî di hevokê de rast diafirîne. 4.1.2.12. Dengê armanckirî di axaftina spontane de di hemû pozîsyonan de rast diafirîne. 4.1.2.13. Dengê armanckirî di pozîsyona guncaw de rast diafirîne.	Di tevgerên armanckirî yên armanca 4.1.2. de rêzkirineke hiyerarşik heye. Piştî ku tevgera armanckirî tê dayîn, divê derbasî tevgera armanckirî ya din bibe. Piştî tevgera armanckirî 4.1.2.10. tê hêvîkirin ku kes dengê axaftinê yê ku rast diafirîne, bêtir ku cihê wî di nav peyvê de biguherîne, di rêza ku divê be de bi kar bîne. Bo nimûne “Kamyon-Kaymon/portakal-porkatal”

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 4.1. Astengiya Dengê Axaftinê (Artikulasyon) û Dengnasî (Fonolojî)	4.1.3. Erkên ku hişmendiya dengnasî (fonolojîk) hewce dikin rast bi cih tîne.	4.1.3.1. Nîşan dide/dibêje ku di hevokê de çend peyv hene. 4.1.3.2. Hevoka pirhêmanî (pirpeyvî) ya hatî gotin bêtir ku peyveke tê xwestin bibêje dubare dike. 4.1.3.3. Dibêje ka peyvên hatine gotin serwa ne an na. 4.1.3.4. Peyveke ku bi peyva hatî gotin re serwa ye dibêje.	Di xebitandina tevgera armanckirî 4.1.3.2. de divê ji hevoka 3 hêmanî bê destpêkirin û hejmara hêmanan bê zêdekirin. Eger di xebatên bi hevokên 5 hêmanî de serkeftin bê misogerkirin, tevgera armanckirî dikare wek tîrker bê pejirandin. Di xebitandina tevgera armanckirî 4.1.3.7. de divê ji yekkirina 2 kîteyan bê

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		4.1.3.5. Peyva hatî gotin li kîteyên wê parve dike (kîte dike). 4.1.3.6. Nîşan dide/dibêje ku di nav peyvê de çend kîte hene. 4.1.3.7. Bi yekkirina kîteyên hatine dayîn peyvê ava dike. 4.1.3.8. Peyva pirkîteyî ya hatî gotin bêtî ku kîteyeke tê xwestin bibêje dubare dike. 4.1.3.9. Kîteya hatî gotin bi lêzêdekirina li pozîsyona tê xwestin di nav peyva pirkîteyî de dubare dike. 4.1.3.10. Dengbira pêşîn a peyva hatî gotin dibêje. 4.1.3.11. Dengbira dawîn a peyva hatî gotin dibêje. 4.1.3.12. Peyveke ku bi dengê axaftinê yê hatî gotin dest pê dike dibêje. 4.1.3.13. Peyva hatî dayîn li dengbirên wê (fonemên wê) parve dike. 4.1.3.14. Nîşan dide/ dibêje ku di nav peyvê de çend dengbir (fonem) hene. 4.1.3.15. Bi yekkirina dengbirên (fonemên) hatine dayîn peyvê ava dike. 4.1.3.16. Peyva hatî gotin bêtî ku dengbira tê xwestin bibêje dubare dike. 4.1.3.17. Dengbira hatî gotin bi lêzêdekirina li pozîsyona tê xwestin di nav peyvê de dubare dike. 4.1.3.18. Yek ji dengbirên ku peyva hatî gotin pêk tînin bi dengbireke din a tê xwestin diguherîne. 4.1.3.19. Tîpa ku li hember dengê hatî gotin tê nîşan dide.	destpêkirin. Yekkirina 4 kîteyan dikare wek tîrker bê pejirandin. Di xebitandina tevgera armanckirî 4.1.3.8. de divê ji peyvên 2 kîteyî bê destpêkirin û hejmara kîteyan bê zêdekirin. Eger di xebatên bi peyvên 4 kîteyî de serkeftin bê misogerkirin, tevgera armanckirî dikare wek tîrker bê pejirandin.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 4.2. Apraksiya Axaftinê ya Serdema Zarokatîyê	4.2.1. Peyvên armanckirî yên bi dirêjahiya cuda rast diafirîne.	4.2.1.1. Dengdêrên di nav peyvên armanckirî yên bi kîteyên zêdedibe de bi hevahengî diafirîne. 4.2.1.2. Dengdêrên di nav peyvên armanckirî yên bi kîteyên zêdedibe de rast diafirîne. 4.2.1.3. Dengdarên di nav peyvên armanckirî yên bi kîteyên zêdedibe de bi hevahengî diafirîne. 4.2.1.4. Dengdarên di nav peyvên armanckirî yên bi kîteyên zêdedibe de rast diafirîne. 4.2.1.5. Peyvên armanckirî yên bi kîteyên zêdedibe rast teqlîd dike. 4.2.1.6. Peyvên armanckirî yên bi kîteyên zêdedibe bi awayekî hevaheng ji ber xwe ve diafirîne. 4.2.1.7. Peyvên armanckirî yên bi kîteyên zêdedibe rast ji	

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		ber xwe ve diafirîne.	
Beş 4.2. Apraksiya Axaftinê ya Serdema Zarokatiyê	4.2.2. Dengên axaftinê bi lez û dema guncaw wek rêzikên li pey hev diafirîne.	4.2.2.1. Heman kîteyê li pey hev bi awayekî bilez dubare dike. 4.2.2.2. Kîteyên ku dengdara wan diguhere li pey hev bi awayekî bilez dubare dike.	Di xebatên ber bi vê armancê ve tê hêvîkirin ku kes bi qasî ku dikare bibêje bi awayekî bilez wek "papapa..., tatata..., kakaka..., patakatakatakataka..." biafirîne.
Beş 4.2. Apraksiya Axaftinê ya Serdema Zarokatiyê	4.2.3. Di axaftina xwe de kirp û awaza (entonasyona) rast bi kar tîne.	4.2.3.1. Peyvan bi kirp û awaza (entonasyona) rast diafirîne. 4.2.3.2. Cureyên hevokên cuda bi kirp û awaza (entonasyona) rast diafirîne.	Di hevokên pirsê de, ji bo veguhastina derbirînên hestiyarî yên cuda ji guhdarî re, bi kirpandin û guhertina awazê afirandinê dike.

5. Navê Modulê	AXAFTINA MOTOR Tevgerên pêwîst ji bo pêkhateya fonetîk û prozodîk a guncaw a axaftina kesên bi astengiya ziman û axaftinê
5. Armanca Modulê	bi plansazkirina wan, misogerkirina wê ye ku bi hêza têrker a gurçûna masûlkeyan (tonus) bêhnstendin, dengdayîn, astengiya dengê axaftinê û rezonansê bi awayekî hevaheng pêk bînin.
5. Beşên Modulê	Dîzartrî, Apraksî Armanc Ravekirin Tevgerên Armanckirî

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 4.2. Apraksiya Axaftinê ya Serdema Zarokatîyê	5.1.1. Ji bo afirandina axaftinê bêhnstendina rast pêk tîne.	5.1.1.1. Ji bo bêhnstendina rast pozîsyona guncaw a laş digire. 5.1.1.2. Ji bo dengdayînê (fonasyonê) bêhnstendina rast dike. 5.1.1.3. Di dirêjahiya afirandina axaftinê de kontrola bêhnstendinê dike.	Armanca tevgera armanckirî 5.1.1.1. misogerkirina postûra guncaw e ji bo bêhnstendina ku tê de masûlkeya diyaframê bi bandor tê bikaranîn.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 5.1. Dîzatrî	5.1.2. Ji bo afirandina axaftinê dengdayîna (fonasyona) rast pêk tîne.	5.1.2.1. Bêhna ku bi bêhnstendina rast wergirtiye bi rêya tîlên dengî dilerizîne. 5.1.2.2. Dengê ku bi lertzîna di tîlên dengî de çêdibe li dora rû dide tînanîn (rezone dike).	
Beş 5.1. Dîzatrî	5.1.3. Pêkhatiyên masûlkeyan ên ku di afirandina axaftinê de erk digirin bi hêza tîrker bi kar tîne.	5.1.3.1. Di rewşa bêhnvedanê de lîvên wî sîmetrîk û girtî ne. 5.1.3.2. Tevgerên lêvan ên pêwîst ji bo afirandina dengên axaftinê dike. 5.1.3.3. Tevgerên zimên ên pêwîst ji bo afirandina dengên axaftinê dike. 5.1.3.4. Kontrola avika dev misoger dike.	
Beş 5.1. Dîzatrî	5.1.4. Dengên axaftinê diafirîne.	5.1.4.1. Dengê armanckirî bi awayê îzole diafirîne. 5.1.4.2. Dengê armanckirî li destpêka kîteyê bi dengdêran re diafirîne. 5.1.4.3. Dengê armanckirî li dawiya kîteyê bi dengdêran re rast diafirîne. 5.1.4.4. Dengê armanckirî di navbera du dengdêran de rast diafirîne. 5.1.4.5. Dengê armanckirî di nav peyvê de di hemû pozîsyonên destpêka kîteyê-destpêka peyvê, dawiya kîteyê-nav peyvê, dawiya kîteyê-dawiya peyvê de rast diafirîne. 5.1.4.6. Dengê armanckirî di komên peyvan ên cuda de rast diafirîne. 5.1.4.7. Dengê armanckirî di hevokê de rast diafirîne. 5.1.4.8. Dengê armanckirî di axaftina spontane de di hemû pozîsyonan de rast diafirîne.	
Beş 5.1. Dîzatrî	5.1.5. Di axaftina xwe de kirp û awaza (entonasyona) rast bi kar tîne.	5.1.5.1. Peyvan bi kirp û awaza (entonasyona) rast diafirîne. 5.1.5.2. Cureyên hevokên cuda bi kirp û awaza (entonasyona) rast diafirîne.	

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 5.1. Dizatrî	5.2.1. Tevgerên oral motor teqlîd dike.	5.2.1.1. Tevgerên lêvan teqlîd dike. 5.2.1.2. Tevgerên çeneyê teqlîd dike. 5.2.1.3. Tevgerên zimên teqlîd dike.	Ji bo tevgera armanckirî 5.2.1.1. tevgerên wek kişandin, gilorkirin. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.1.2. tevgerên wek cûtin, gestin, lêxistina diranan li hev. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.1.3. tevgerên wek alastina lêvan, teqandina asmanê dev.
Beş 5.1. Dizatrî	5.2.2. Dengên jîngehê, dengên fonksiyonel û vokalîzasyonan teqlîd dike.	5.2.2.1. Dengên jîngehê teqlîd dike. 5.2.2.2. Dengên fonksiyonel teqlîd dike. 5.2.2.3. Vokalîzasyonan teqlîd dike.	Ji bo tevgera armanckirî 5.2.2.1. dengê heywan, dengê wesayîtê, dengê zengil hwd. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.2.2. dema dixwe derxistina dengê “mmmm” Ji bo tevgera armanckirî 5.2.2.3. dengên ku dişibin ceribandînen dengî yên serdema beriya peyvê di kesan de, bo nimûne “aauuuu”, “ouuuu”

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 5.2. Apraksî	5.2.3. Dengên axaftinê bi awayê îzole bi hevahengî diafirîne.	5.2.3.1. Dengên dîtbar bi hevahengî diafirîne. 5.2.3.2. Dengên kêmtir dîtbar bi hevahengî diafirîne.	Di armanca 5.2.3. de tê xwestin ku her dengê armanckirî 5-10 caran bê dubarekirin. Afirandinên hevaheng wek rast tên pejirandin. Ji bo derbasbûna qonaxa dûvre dibe ku afirandina hevaheng a hemû dengên armanckirî neyê hêvîkirin. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.3.1. dengên dîtbar, dengên “m, b, p, f, v, n, t, d, l” ne. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.3.2. dengên kêmtir dîtbar, dengên “s, z, ç, c, r, h, k, g” ne.
Beş 5.2. Apraksî	5.2.4. Yekbûnên dengan bi hevahengî rast diafirîne.	5.2.4.1. Yekbûnên dengdar-dengdêr bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.4.2. Yekbûnên dengdêr-dengdar bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.4.3. Yekbûnên dengdar-dengdêr-dengdar bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.4.4. Yekbûnên dengan ên cuda bi hevahengî rast diafirîne.	Ji bo tevgera armanckirî 5.2.4.4. “ka-ma, ka-ma,ka-ma.../el-ik, el-ik, elik.../mey-ney, me-ney, me-ney.../boy-boya, boy-boya, boy-boya...”
Beş 5.2. Apraksî	5.2.5. Dengên di peyvan de bi hevahengî rast diafirîne.	5.2.5.1. Dengên di peyva yekkîteyî de bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.5.2. Dengên di peyva dukîteyî de bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.5.3. Dengên di peyva sêkîteyî de bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.5.4. Dengên di peyva bi dirêjahiya zêdedibe de bi hevahengî rast diafirîne.	Armanca 5.2.5. ew e ku dengê axaftinê yê ku bi awayê îzole rast û hevaheng tê afirandin, her ku dirêjahiya kîteyan zêde dibe afirandina wî ya rast û hevaheng bidome. Tê hêvîkirin ku her ku hejmara kîteyan zêde dibe afirandina dengê axaftinê xera nebe.
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 5.2. Apraksî	5.2.6. Dengên di komikên peyvan de bi hevahengî rast diafirîne.	5.2.6.1. Dengên di komikên peyvan ên dudanî yên ji peyvên yekkîteyî pêk tên de bi hevahengî rast diafirîne.	Di armanca 5.2.6. de divê peyvên di komikên peyvan ên tên bikaranîn de ji peyvên ku kes bi awayê îzole hevaheng û rast diafirîne bên hilbijartin. Ji bo

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		5.2.6.2. Dengên di komikên peyvan ên ji peyvên ku yek yekkîteyî, yek dukîteyî ne pêk tên de bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.6.3. Dengên di komikên peyvan ên dudanî yên ji peyvên dukîteyî pêk tên de bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.6.4. Dengên di komikên peyvan ên ji peyvên ku ji zêdetirî du kîteyan pêk tên de bi hevahengî rast diafirîne.	tevgera armanckirî 5.2.6.1. “mor top, mor top, mor top” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.6.2. “mavi top, mavi top, mavi top” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.6.3. “kara kutu, kara kutu, kara kutu” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.6.4. “kırmızı araba, kırmızı araba, kırmızı araba” hwd.
Beş 5.2. Apraksî	5.2.7. Dengên di hevokan de bi hevahengî rast diafirîne.	5.2.7.1. Dengên ku ji du peyvan pêk tên bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.7.2. Dengên di hevokên ji sê peyvan pêk tên de bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.7.3. Dengên di hevokên ji çar peyvan pêk tên de bi hevahengî rast diafirîne.	Ji bo tevgera armanckirî 5.2.7.1. “bal al, bal al, bal al.../top attım, top attım, top attım” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.7.2. “bol bal al, bol bal al, bol bal al” hwd. Ji bo tevgera armanckirî 5.2.7.3. “Ayşe kırmızı top al, Ayşe kırmızı top al, Ayşe kırmızı top al” hwd.
Beş 5.2. Apraksî	5.2.8. Di dema ragihandina dualî de dangan bi hevahengî rast diafirîne.	5.2.8.1. Dengên ku di kirdeyên gotinî de tên bikaranîn bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.8.2. Dengên di peyvên erê/na de bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.8.3. Di bersivên ku ji pirsên serî vekirî re tên dayîn de dangan bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.8.4. Di dema sohbeta avakirî de dangan bi hevahengî rast diafirîne. 5.2.8.5. Di sohbetên ne avakirî de dangan bi awayekî hevaheng û rast diafirîne.	Ji bo armanca 5.8.1. “-Dema tu li rê kesekî nas dibînî tu çî dibêjî?” “-Silav.” “-Ji kesê nexweş re çî tê gotin?” “-Derbasbûyî be.” hwd.
Beş 5.2. Apraksî	5.2.9. Di axaftina xwe de kirp û awaza (entonasyona) rast bi kar tîne.	5.2.9.1. Peyvan bi kirp û awaza (entonasyona) rast diafirîne. 5.2.9.2. Cureyên hevokên cuda bi kirp û awaza (entonasyona) rast diafirîne.	

6. Navê Modulê	REZONANS Di kesên bi astengiya ziman û axaftinê de derketina poze ya taybet bi dengbirê û astengiya dengê axaftinê ya telafîker
6. Armanca Modulê	a girêdayî hîpernazalîteyê, bi jinavbirina şaşiyên wan, afirandina rast a dengên axaftinê û bikaranîna wan a bi awayekî têgihîştinbar di jiyana rojane de tê armanckirin.
6. Beşên Modulê	Derketina Poze ya Taybet bi Dengbirê (Emîsyona Nazal a Fonem Spesîfîk), Astengiya Dengê Axaftinê ya Telafîker a Girêdayî Hîpernazalîteyê (Artikulasyon) Armanca Ravekirin Têvgerên Armanckirî

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 6.1. Derketina Poze ya Taybet bi Dengbirê (Emîsyona Nazal a Fonem Spesîfik)	6.1.1. Dengên bi pesta bilind (s, z, ş, j, ç, c) bêyî reva poze bi riya dev diafirîne.	6.1.1.1. Dengê armanckirî bi awayê îzole diafirîne. 6.1.1.2. Dengê armanckirî li destpêka kîteyê bi dengdêran re diafirîne. 6.1.1.3. Dengê armanckirî li dawiya kîteyê bi dengdêran re diafirîne. 6.1.1.4. Dengê armanckirî di navbera du dengdêran de diafirîne. 6.1.1.5. Dengê armanckirî di peyvên yekkîteyî de li destpêka kîteyê diafirîne. 6.1.1.6. Dengê armanckirî di peyvên yekkîteyî de li dawiya kîteyê diafirîne. 6.1.1.7. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de di pozîsyona destpêka kîteyê-destpêka peyvê de diafirîne. 6.1.1.8. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de di pozîsyona destpêka kîteyê-nav peyvê de diafirîne. 6.1.1.9. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de di pozîsyona dawiya kîteyê-nav peyvê de diafirîne. 6.1.1.10. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de di pozîsyona dawiya kîteyê-dawiya peyvê de diafirîne. 6.1.1.11. Dengê armanckirî di komikên peyvan de diafirîne. 6.1.1.12. Dengê armanckirî di hevokê de diafirîne. 6.1.1.13. Dengê armanckirî di axaftina spontane de di hemû pozîsyonan de diafirîne.	Di van armanc û tevgerên armanckirî de xebateke hiyerarşik heye. Piştî ku tevgerê armanckirî tê dayîn, divê derbasî tevgera armanckirî ya din bibe.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 6.2.	6.2.1. Li şûna dengên şaş ên ji hîpernazalîteyê tîn, dengên axaftinê yên armanckirî diafirîne.	6.2.1.1. Dengê armanckirî bi awayê îzole diafirîne. 6.2.1.2. Dengê armanckirî li destpêka kîteyê bi dengdêran re diafirîne. 6.2.1.3. Dengê armanckirî li dawiya kîteyê bi dengdêran re diafirîne. 6.2.1.4. Dengê armanckirî di navbera du dengdêran de diafirîne. 6.2.1.5. Dengê armanckirî di peyvên yekkîteyî de li destpêka kîteyê diafirîne. 6.2.1.6. Dengê armanckirî di peyvên yekkîteyî de li dawiya kîteyê diafirîne. 6.2.1.7. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de di pozîsyona destpêka kîteyê-destpêka peyvê de diafirîne. 6.2.1.8. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de di pozîsyona destpêka kîteyê-nav peyvê de diafirîne. 6.2.1.9. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de	Di armanca 6.2.1. de sazkirina şaşiyên astengiya dengê axaftinê ya telafîker a ku di kesî de tê dîtin tê armanckirin.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		di pozîsyona dawîya kîteyê-nav peyvê de diafirîne. 6.2.1.10. Dengê armanckirî di peyvên du û zêdetir kîteyî de di pozîsyona dawîya kîteyê-dawîya peyvê de diafirîne. 6.2.1.11. Dengê armanckirî di komikên peyvan de diafirîne. 6.2.1.12. Dengê armanckirî di hevokê de diafirîne. 6.2.1.13. Dengê armanckirî di axaftina spontane de di hemû pozîsyonan de diafirîne.	

7. Navê Modulê	DENG Tê armanckirin ku kesên bi astengiya ziman û axaftinê kalîteya dengê xwe, perdeya wê û şidetê wê wek kesên di temen, zayend, paşxaneyê
7. Armanca Modulê	çandî û cihgirtina erdnîgarî ya nêzîk de û li gorî ragihandina xwe bikaribin bi kar bînin.
7. Beşên Modulê	Bêhnstendin (Respîrasyon), Dengdayîn (Fonasyon) Armanca Ravekirin Tevgerên Armanckirî

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 6.2. Astengiya Dengê Axaftinê ya Telafîker a Girêdayî Hîpernazalîteyê (Artikulasyon)	7.1.1. Ji bo bêhnstendina rast pozîsyona guncaw a laş digire.	7.1.1.1. Rast disekine. 7.1.1.2. Milên xwe û stûyê xwe di pozîsyoneke rehet de digire.	Di armanca 7.1.1. de postûra rast (pozîsyona laş) û bêhnstendin di pêvajoya çêkirina dengê tendurust de, qonaxên pêşîn ên tevgera armanckirî ne.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 7.1. Bêhnstendin (Respîrasyon)	7.1.2. Ji bo Dengdayînê (Fonasyonê) bêhnstendina rast dike.	7.1.2.1. Ji poza xwe bêhnê distîne. 7.1.2.2. Dema bêhnê distîne diyaframa xwe dadixe. 7.1.2.3. Bêhna ku wergirtiye bi kontrol û hêdî ji devê xwe dide der.	Di tevgera armanckirî 7.1.2.1. de ji bo bêhnstendina rast wergirtina bêhnê ji pozê tê pêşniyarkirin. Lê belê divê bê berçavgirtin ku di rewşên ku di pêkhatayên poze de pirsgerêkên anatomîk hene, ev armanc nayê pêkanîn. Di tevgera armanckirî 7.1.2.2. de tê hêvîkirin ku di dema bêhnstendinê de tevgera milên kesî û qefesa sîngê ne diyar be.
Beş 7.1. Bêhnstendin (Respîrasyon)	7.1.3. Di dema afirandina axaftinê de kontrola bêhnstendinê dike.	7.1.3.1. Dema diaxive bêhnstendina diyaframê bi kar tîne. 7.1.3.2. Tevgera qefesa sîngê û milên xwe kontrol dike.	

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 7.2.	7.2.1. Girîngiya afirandin û bikaranîna dengî rave dike.	7.2.1.1. Girîngiya bikaranîna dengê rast û tendurust rave dike. 7.2.1.2. Faktorên ku dibin sedema astengiya dengî rêz dike.	Di armanca 7.2.1. de zanîna faktorên ku dibin sedema astengiya dengî û zanîna di asta bingeîn de ya wê yekê ku dengê rast û tendurust çawa tê afirandin, dê ji bilî wîna bûna tevgera dengdayîna şaş û misogerkirina hîjyena dengî, alîkariya domandina vê tevgerê jî bike.
Beş 7.2.	7.2.2. Tiştên ku divê ji bo hîjyena dengî bên kirin rave dike.	7.2.2.1. Adetên xwarin-vexwarinê yên ku ji bo dengê tendurust pêwîst in rave dike. 7.2.2.2. Girîngiya rêzika xewê ya ku ji bo dengê tendurust pêwîst e rave dike. 7.2.2.3. Bandorên hêmanên jîngehî yên neyînî û adetên zerardar ên li ser dengî rave dike. 7.2.2.4. Bandorên neyînî yên bikaranîna şaş a dengî li ser dengî rave dike.	

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 7.2. Dengdayîn (Fonasyon)	7.2.3. Di dema axaftinê de bi girtina pozîsyona laş a guncaw ji bo afirandina dengî, bêhnstendina diyaframê bi kar tîne.	7.2.3.1. Rast disekine. 7.2.3.2. Milên xwe û stûyê xwe di pozîsyoneke rehet de digire.	
Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
Beş 7.2. Dengdayîn (Fonasyon)	7.2.4. Dengdayîneke pêş-navendî pêk tîne.	7.2.4.1. Bêhna ku bi bêhnstendina rast wergirtiye bi rêya tîlên dengî dilerizîne.	Di armanca 7.2.4. de dengdayîna pêş-navendî ew e ku dengê ku ji aliyê tîlên dengî ve tê çêkirin, di valahiyên nav serî de tê tînandin û tê afirandin.

Beş	Armanc	Tevgerên Armanckirî	Ravekirin
		7.2.4.2. Dengê ku bi lertzîna di tîlên dengî de çêdibe li dora rû dide tîrandin (rezone dike).	Dengdayîna ne pêş-navendî dikare gurçûna di tîlên dengî û dora wan de zêde bike. Afirandina dengê pêş-navendî bi awayê bihîstinî an bi çavdêrkirina dora stûyê kesî tê fêmkirin. Di dengdayîna ne pêş-navendî de li dora stû gurçûn tê çavdêrkirin.
Beş 7.2. Dengdayîn (Fonasyon)	7.2.5. Dengê li gorî temen û zayenda xwe bi kar tîne.	7.2.5.1. Perdeya dengê xwe (frekans) li gorî temenê xwe kontrol dike. 7.2.5.2. Perdeya dengê xwe (frekans) li gorî zayenda xwe kontrol dike.	
Beş 7.2. Dengdayîn (Fonasyon)	7.2.6. Di axaftina rojane de dema di rewş û jîngehên cuda de bi kesên cuda re diaxive, dengdayîna rast bi kar tîne.	7.2.6.1. Di axaftina rojane de dengê xwe bi awayekî tendurust bi kar tîne. 7.2.6.2. Dema diaxive şidetê dengê xwe li gorî jîngeha ku tê de ye kontrol dike. 7.2.6.3. Dema diaxive perdeya dengê xwe (frekans) li gorî jîngeha ku tê de ye kontrol dike.	Di armanca 7.2.6. de gelemperîkirina dengê tendurust ê ku kesî bi terapiya dengî bi dest xistiye tê armanckirin. Ji bo vê armancê dikarin di jîngeha terapiyê de hin guherîn bên kirin. Ev guherîn dikarin bin: tevîkirina pisporek an kesekî cuda nav rûniştinê (bi vî awayî dikare bê nixandî ka kes dema bi kesên ji terapîstê xwe cuda re di tîkiliyê de ye jî dengê tendurust diafirîne an na), lêzêdekirina dengê derve nav odeya terapiyê (dengê ku ji bo kontrolkirina dengê kesê terapiyê digire bi qerebalixa paşxaneyê tê lêzêdekirin). Tê hêvîkirin ku kes di ragihandina ku bi kesên cuda an li jîngehên cuda datîne de dengê xwe di şidet û frekansa gunca de bi kar bîne.

pêvek

PÊVEK-1 TESTA LI GORÎ PÎVANÊ (ÖBT)

Nav û Paşnavê Kesî Navê Mamoste : _____ : _____ Sala Perwerde-Hînkirinê Dîrok : _____/_____/_____
 : Navê Modulê Nirx. pêşîn : _____ Hejmara Beşê: _____ : ____/____/____ Nirx. navîn : _____/____/____
 Nirx. dawîn : _____/____/____ Erê/Na Tevgerên Armanckirî Materyal/Pirs Rênişandan Pîvan Nirx. navîn Nirx. dawîn Nirx. pêşîn

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

nirx.: Nixandî

LÎSTEYA KONTROLÊ PÊVEK-2 Nav û Paşnavê Kesî Navê Mamoste : _____ : _____ Sala
Perwerde-Hînkirinê Dîrok : _____ / _____ : Navê Modulê Nirx. pêşîn : _____ Hejmara Beşê: _____ :
_____/_____/____ Nirx. navîn : ____/____/____ Nirx. dawîn : ____/____/____

Nirx. dawîn Nirx. pêşîn Nirx. navîn Tevgerên Armanckirî Materyal/Pirs Ravekirin Erê (+)/Na (-) Erê (+)/Na (-) Erê (+)/Na (-) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. nirx.: Nirxandin

MIFTEYA XALKIRINA ASTA PÊVEK-3

Nav û Paşnavê Kesî : _____ Dîroka Destpêk û Dawiya Perwerdeyê : ____/____/____ Dîroka Nirxandinê : ____/____/____ Navê
Modul - Beşê : ____/____/____ Armanç/Tevgera Armanckirî :

Asta Performansê û Pênase

Pîvan Netêrker (3) Navîn (2) Baş (1)

Nîşe: Li gorî jêhatîbûna ku dê bê pîvandîna dikare 3, 4, 5'ê bê amadekirin.

FORMA TOMARKIRINA PERFORMANSÊ PÊVEK-4

Nav û Paşnavê Kesî : _____ Navê Mamoste : _____

Dîroka Nirxandina Pêş : ____ / ____ / ____ Dîroka Nirxandina Dawîn : ____ / ____ / ____

Hejmara Tevgera Armanckirî Nirxandin Armanç Beş 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Pêş x x x x x x x x x x x x Armanc 1.1.1 Dawîn + + + + + + + + + + + +

Pêş x x x x x Beş 1.1 Armanc 1.1.2 Dawîn + + + + +

Pêş x x x x x x x Armanc 1.1.3 Dawîn + + + + + + +

Pêş x x x x x x x x Armanc 2.1.1 Dawîn + + + + + + + Beş 2.1 Pêş x x x x x x x x x x x x Armanc 2.1.2 + + + + + + + + + + Dawîn

x x x Pêş Armanc 3.1.1 + + + Dawîn

x x Pêş Armanc 3.1.2 Beş 3.1 + + Dawîn

x x Pêş Armanc 3.1.3 + + Dawîn

Nîşe: Forma Tomarkirina Performansê; ji bo her modulekê li destpêk û dawiya pêvajoya hînkirinê cuda cuda tê dagirtin.

x: Tevgera armanckirî ya plankirî

+: Tevgera armanckirî ya gihîştî

PÊVEK-5 FORMA KURTEYA ŞOPANDINA PÊŞKETINA BPK'Ê

Nav û Paşnavê Kesî Navê Mamoste : _____ :

Sala Perwerde-Hînkirinê : _____ / _____

Dîroka Nirxandina Dawîn Nirxandina Pêş : ____/____/____ : ____/____/____

Dîroka

Di Modulê de Di BPK'ê de Yên Pêk Anîne Yên Fêrkirin Yên Hatine Yên Negihîştî

Negihîştin

Modulên Cih Digirin Armancên Cih Digirin Tevgerên Tevgerên Pêşniyar Tevgerên Armanckirî Tevgerên

Sedemên

Armanckirî Armanckirî Armanckirî Armanckirî Beş Armanc

Nîşe: Forma Kurteya Şopandina Pêşketina BPK'ê; di pêvajoya sepandina BPK'ê de, ji daneyên ku ji nirxandinên di dema hînkirinê û li dawiya hînkirinê de hatine kirin

hatine bidestxistin tê dagirtin. Ji bo nirxandinên qerase yê ku dê di sala perwerde-hînkirinê ya dûvre de bên kirin, daneyên di vê formê de tên berçavgirtin.

		Armanc 1.1.1						
		Armanc 1.1.2						
	Beş 1.1 (Navê							
	Beşê)	Armanc 1.1.3						
(Navê Modulê) Modul 1								
		Armanc 1.1.4						
		Armanc 1.2.1						
	Beş 1.2 (Navê							
	Beşê)	Armanc 1.2.2						
		Armanc 2.1.1						
(Navê Modulê) Modul 2	Beş 2.1 (Navê							

	Beşê)	Armanç 2.1.2						
--	-------	--------------	--	--	--	--	--	--

LÎSTEYA KONTROLÊ YA PORTFOLYOYÊ Saziya Hînkirinê ya Taybet Navenda Rêberî û Lêkolînê
 (RAM) Ravekirin Ravekirin Xebat/Berhem Nav û Paşnavê Kesî :
 _____ Dîroka wê : ____/____/____ Sala Perwerde-Hînkirinê :
 ____/____ Navê Modulê : _____ Ev form, ji

bo kontrolkirina naveroka portfolyoyê beriya ku portfolyoyên ku kesan piştî temamkirina modulekê an li dawiya sala perwerde û hînkirinê amade kirine ji RAM'ê re bîn şandin, hatiye amadekirin. Herwiha li destpêka pêvajoya perwerde-hînkirinê, ji bo dayîna zanyariyê der barê wê yekê de ku divê çî bikeve naveroka portfolyoyên ku dê bîn amadekirin, hatiye amadekirin. Dema portfolyo tê radestkirin, berhem/xebatên jêrîn dê di serî de ji aliyê saziya hînkirinê ya taybet ve bîn kontrolkirin, dema dosya digihîje RAM'ê jî dê ji aliyê RAM'ê ve bê kontrolkirin û stûnên têkildar bîn dagirtin. Nîşe: Ev form dê du heb bê dagirtin. Yek dê li saziya hînkirinê ya taybet a têkildar û ya din jî dê li RAM'ê di bin qeydê de bê girtin. PÊVEK-6

Ev form, ji bo kontrolkirina naveroka portfolyoyê beriya ku portfolyoyên ku kesên piştî temamkirina modulekê an li dawiya sala perwerde û hînkirinê amade kirine ji RAM'ê re bîn şandin, hatiye amadekirin. Herwiha li destpêka pêvajoya perwerde-hînkirinê, ji bo dayîna zanyariyê der barê wê yekê de ku divê çî bikeve naveroka portfolyoyên ku dê bîn amadekirin, hatiye amadekirin. Dema portfolyo tê radestkirin, berhem/xebatên jêrîn dê di serî de ji aliyê saziya hînkirinê ya taybet ve bîn kontrolkirin, dema dosya digihîje RAM'ê jî dê ji aliyê RAM'ê ve bê kontrolkirin û stûnên têkildar bîn dagirtin.

LÎSTEYA KONTROLÊ YA PORTFOLYOYÊ PÊVEK-6

Nav û Paşnavê Kesî Dîroka wê : _____ : ____/____/____

Sala Perwerde-Hînkirinê Navê Modulê : _____/_____ : _____

Saziya Hînkirinê ya Taybet Navenda Rêberî û Lêkolînê (RAM) Xebat/Berhem Ravekirin Ravekirin

Nîşe: Ev form dê du heb bê dagirtin. Yek dê li saziya hînkirinê ya taybet a têkildar û ya din jî dê li RAM'ê di bin qeydê de bê girtin.

	BPK'a Kesî		
	BHF (Bernameya Hînkirinê ya Ferdî)		
	Forma Kurtiya Şopandina Pêşketina BPK'ê (2 Heb)		
	Formên Tomarkirina Performansê		
	Nimûneya BHF'ê		
	Nimûneya Forma Şopandina Pêşketinê		
	Nimûneya Grafîka Pêşketinê		
	Nimûneya Amûrên Pîvandî (Îmtîhan)		
	Nimûneyên Erkên ku di Pêvajoya Hînkirinê de Hatine Kirin		
	Nimûneyên Rûpelê Xebatê yê ku di Pêvajoya Hînkirinê de ji Aliyê Kesî ve Hatine Kirin		
	Nimûneyên Tomara Dengî û Vîdyo yê ku Xebatên Kesî Dihewînin (Eger Destûr ji Malbatê Hatibe Wergirtin Dikarin Bîn Danîn)		

MIFTEYA XALKIRINA ASTA YA PORTFOLYOYÊ PÊVEK-7

Nav û Paşnavê Kesî Dîroka Nirxandinê : _____ : ____/____/____

Dîroka Destpêka Perwerdeyê Navê Modulê : _____/_____ : _____

RAVEKIRIN: Ev amûr, ji bo nixandina portfolyoyên ku tê de berhemên cur bi cur ên ku kesên me di nav sala hînkirinê de li gorî modul an modulên têkildar amade kirine û amûrên pîvandîna yê cur bi cur ên ku ji aliyê mamosteyan ve ber bi hînkirin û pêşketina wan ve hatine sepandin bi hev re cih digirin, hatiye amadekirin. Di xalkirina portfolyoyên kesên ên hatine amadekirin de her pîvanekê ji jêrîn cuda cuda vekolin û xal bidin.

Navîn (2) Divê bê pêşxistin (1) Baş (3) Pir Baş (4)

Naverok	Ji xebatên ku divê di çarçoveya Beşa 1, Beşa 2 û Beşa 3 de di nav portfolyoyê de hebin, hema hema yek jî tune ne. Tenê BPK'a kesî heye. Forma tomarkirinê û/an grafîkên pêşketinê yê ku pêşketina kesî nîşan didin jî cih nagirin.	BPK û Forma Tomarkirina Performansê ya kesî ya di çarçoveya Beşa 1 de di nav portfolyoyê de heye. Xebatên ku divê di çarçoveya Beşa 2 û Beşa 3 de hebin cih nagirin. Forma tomarkirinê û/an grafîkên pêşketinê yê ku pêşketina kesî nîşan didin bi qismî hene lê zanyariyeke pir rûber didin.	Beşeke girîng a xebatên ku divê di çarçoveya Beşa 1, Beşa 2 û Beşa 3 de di nav portfolyoyê de hebin heye. Berhemên nimûne bi zanyariyên di forma tomarkirina performansê de li hev tînin û forma tomarkirinê û/an grafîkên pêşketinê yê ku pêşketina kesî nîşan didin cih digirin.	Hemû xebatên ku divê di çarçoveya Beşa 1, Beşa 2 û Beşa 3 de di nav portfolyoyê de hebin hene. Berhemên nimûne bi zanyariyên di forma tomarkirina performansê de li hev tînin û forma tomarkirinê û/an grafîkên pêşketinê yê ku pêşketina kesî nîşan didin cih digirin.
Rewşa Pêkhatinê ya Armancan	Dema li berhem, form û forma tomarkirina performansê ya di nav portfolyoyê de tê nêrîn, tê dîtin ku bi ti armancên beriya hînkirinê hatine diyarkirin nehatiye gihîştin an tenê bi yek an du ji wan hatiye gihîştin.	Dema li berhem, form, forma tomarkirina performansê hwd. yê di nav portfolyoyê de tê nêrîn, tê dîtin ku bi qasî nivê armancên beriya hînkirinê hatine diyarkirin hatiye gihîştin.	Dema li berhem, form, forma tomarkirina performansê hwd. yê di nav portfolyoyê de tê nêrîn, tê dîtin ku bi beşeke girîng a armancên beriya hînkirinê hatine diyarkirin hatiye gihîştin.	Dema li berhem, formên tomarkirina performansê hwd. yê di nav portfolyoyê de tê nêrîn, tê dîtin ku bi armancên beriya hînkirinê hatine diyarkirin bi temamî hatiye gihîştin.

Navîn (2) Divê bê pêşxistin (1) Baş (3) Pir Baş (4)

Amûrên Pîvandîna	Amûrên pîvandîna yê ku wek nimûne li nav portfolyoyê hatine danîn bi giştî bi armanc û tevgerên armanckirî yê di modulan de yê kesî re li hev nayên. Herwiha ji aliyê teknîkî (taybetmendiyên ku divê hebin û cure) û cewherî (naverok) ve pêwîst e bîr pêşxistin.	Amûrên pîvandîna yê ku wek nimûne di nav portfolyoyê de hatine danîn bi giştî bi armanc û tevgerên armanckirî yê di modulan de yê kesî re li hev tînin. Lê belê ji aliyê cewherî (ji aliyê naverokê) ve pêwîst e bîr pêşxistin.	Amûrên pîvandîna yê ku wek nimûne li nav portfolyoyê hatine danîn bi armanc û tevgerên armanckirî yê di modulan de yê kesî re li hev tînin, lê belê ji aliyê teknîkî (taybetmendiyên ku divê hebin û cure) ve pêwîst e hinekî bêtir bîr pêşxistin.	Amûrên pîvandîna yê ku wek nimûne li nav portfolyoyê hatine danîn, bi awayekî ku armanc û tevgerên armanckirî yê di modulan de yê kesî bipîvin, bi berfirehiyeke fireh, ji aliyê hejmara pirsan, teknîkê hwd. ve guncaw hatine amadekirin.
Rapordana Pêşketinê	Di nav portfolyoyê de ti amûrek ku pêvajoya pêşketina kesî nîşan bide tune ye.	Tabloyên tomarkirinê/grafîkên nimûne yê ku di nav portfolyoyê de hatine pêşkêşkirin pêvajoya pêşketina kesî nîşan nadin. An jî bi temamî bi armancan ve girêdayî ne.	Tabloyên tomarkirinê/grafîkên nimûne yê ku di nav portfolyoyê de hatine pêşkêşkirin pêvajoya pêşketina kesî bi giştî nîşan didin lê zanyariya berfireh nadin.	Tabloyên tomarkirinê/grafîkên nimûne yê ku di nav portfolyoyê de hatine pêşkêşkirin der barê performansa kesî de zanyariyên berfireh didin.
Cureyên Berheman	Di nav portfolyoyê de ji xebatên ku ber bi armancên kesî ve hatine kirin tenê nimûneyên bi cureyekê hatine dayîn.	Di nav portfolyoyê de ji xebatên ku ber bi armancên kesî ve hatine kirin nimûneyên bi du-sê cureyan jî hene.	Di nav portfolyoyê de ji xebatên ku ber bi armancên kesî ve hatine kirin nimûneyên bi du- sê cureyan jî hene. Hejmara nimûneyên taybet bi cureyî jî di asta tîrker de ye.	Di nav portfolyoyê de ji xebatên ku ber bi armancên kesî ve hatine kirin (nimûneyên îmtîhanê, rûpelên xebatê, vîdyo, tomarên dengî, erk, çalakî) nimûneyên cur bi cur hatine pêşkêşkirin. Nimûneyên hatine pêşkêşkirin hem ji aliyê hejmarê ve

				têrker in hem jî ji aliyê cewherî ve taybetmendiyan cuda yên kesî nîşan didin.
Rêzik	Belge û berhemên di nav portfoliyoyê de; bêtî ku li Beşa 1, Beşa 2, Beşa 3 bîn, bi tesadufî hatine dosyakirin. Dosya gelekî bêrêzik xuya dike.	Belge û berhemên di nav portfoliyoyê de; li gorî Beşa 1 guncaw in lê beşên din bi awayekî alozî hatine dosyakirin.	Belge û berhemên di nav portfoliyoyê de; li gorî Beşa 1 û Beşa 2 guncaw hatine dosyakirin û bi giştî bi rêzik in.	Belge û berhemên di nav portfoliyoyê de; li gorî Beşa 1, Beşa 2, Beşa 3 hatine dosyakirin. Dosya ji aliyê rêzikê ve gelekî baş e.

Divê bê pêşxistin (1) Navîn (2) Baş (3) Pir Baş (4)

Ravekirin	Aliyên Xurt ên Dosyayê:			
	Aliyên Dosyayê yên ku Divê Bê Pêşxistin:			

BERNAMEYA PERWERDEYA PIŞTGIRÎ JI BO KESÊN BI ASTENGIYA ZIMAN Û AXAFTINÊ